

IVÆRKSÆTTER PANELET

ANBEFALINGER TIL REGERINGEN

SEPTEMBER 2017

Indhold

▪ **Sammenfatning**

- Danmark og iværksætteri
- anbefalinger

Sammenfatning (1/3)

Iværksættere er vigtige for dansk vækst

- **Det danske samfund har mange værdier, som vi kan være stolte af.** Vi er et frit folk, vi er ansvarsbevidste, vi driver en grøn dagsorden og er socialt ansvarlige. Nye danske virksomheder bygger på disse værdier.
- **Historisk har danskere været gode til at skabe store, stærke virksomheder.** Vi har mange hæderkronede gamle danske virksomheder, der skaber stor værdi for Danmark, fx Novo, Mærsk og LEGO.
- **Vi har med andelsbevægelsen vist, at vi kan skabe vækstsucceser med delt ejerskab,** og virksomheder som Arla og Danish Crown udgør fortsat betydelige danske eksportsucceser.
- **Nutidens danske iværksættere er dygtige og internationalt anerkendte for at kunne bygge store virksomheder. En meget stor del af dem flytter dog fra Danmark.** Det skyldes at rammevilkårene ikke er gode nok, hvorfor det fundamentalt bedre kan betale sig for iværksættere og virksomheder at flytte.
- **Danmarks økonomiske vækst har gennem de seneste ti år været meget lavere, end den vi har set i de nabolande, der ligner os mest.** Iværksætterpanelet mener ikke, at iværksættere på den korte bane kan løse den udfordring alene, men på den lange bane vil det være altafgørende, at der skabes nye virksomheder, der kan blive store i Danmark.
- **Nye virksomheder skaber flere job end gamle,** da unge virksomheder i vækst har behov for at ansætte mange nye medarbejdere. Netto har iværksættervirksomheder ført til en positiv jobtilgang som samlet gruppe, og modsat er der et jobtab fra ældre virksomheder. Denne jobforskydning gælder både i Danmark og internationalt.
- **Iværksætteri er vigtigere end nogensinde,** idet virksomhedernes gennemsnitlige levetid falder, og nye virksomheder i højere tempo udkonkurrerer ældre virksomheder. International disruption ændrer industrier hurtigere end nogensinde før, og det både kan og vil også få implikationer for ældre danske virksomheder. Der er brug for danske virksomheder blandt de nye store virksomheder, der opstår og tager over, hvis Danmark skal beholde sin nuværende velstand og internationale rolle.
- **Danmark klarer sig ikke godt nok inden for iværksætteri sammenlignet med andre lande.** Der er relativt få erfarne, danske iværksættere, og vi har færre nye virksomheder per capita. Danmark skaber også væsentligt færre nye vækstvirksomheder, og vi har i mange år ikke skabt nogle nye, rigtigt store danske vækstvirksomheder.
- **Danske iværksættere er ambitiøse på Danmarks vegne, men har brug for øget adgang til kapital og talent for at fastholde de bedste virksomheder i Danmark** og for at sikre, at der bliver bygget flere vækstvirksomheder, der kan sikre Danmarks fremtidige velstand.
- **Iværksætterpanelet kommer med nogle få, udvalgte anbefalinger,** som iværksætterne ønsker hjælp med for at lykkes i Danmark. Kan Danmark levere dem, så "lover" de danske iværksættere til gengæld, at de i langt større grad vil kunne skabe og fastholde nye store (vækst)virksomheder, deres job, deres skattebetalinger og deres viden i det danske økosystem.
- **Iværksætterpanelets anbefalinger er bygget op om tre primære designkriterier:**
 - Rammevilkårene for at bygge og drive vækstvirksomheder i Danmark skal være bedre
 - Der skal skabes flere arbejdspladser i Danmark
 - Det skal være nemmere at dele og demokratisere ejerskabet af iværksættervirksomhederne

Sammenfatning (2/3)

Udfordringer og løsningsforslag

Kapital – Udfordringer:

- **I sammenlignelige lande, fx Sverige, ses et langt stærkere marked for risikovillig kapital og en stærkere aktiekultur end i Danmark.** Svenskerne overgår Danmark på kapitaltilgængelighed, ikke kun på aktiemarkederne, men også i ventureinvesteringer mv.
- **Tidlig kapital er svær at finde for virksomhederne, og det er fundamentalt ikke attraktivt at eje aktier** i forhold til andre aktivklasser i Danmark. Samtidig har Danmark den højeste aktiebeskatning i Europa, og dermed de mindst attraktive rammevilkår for aktionærer i Europa.
- **Danmark taber vækst, da små virksomheder ikke har adgang til internationale kapitalmarkeder, og de derfor er særligt hæmmet af den høje danske aktiebeskatning**, der gør det sværere og dyrere at rejse kapital fra danske investorer. Problemstillingen er mindre for større virksomheder, der har bedre adgang til internationale markeder og investorer.
- **Der er i Danmark ikke et likvidt marked for mindre virksomheder**, noterede og unoterede, hvorfor det er svært for investorer at komme ud af investeringen igen. Der er hertil dårlige muligheder for at fradrage tab på unoterede aktier.
- **Danskerne investerer en meget høj andel af deres disponible indkomst i pension**, og pensionselskaberne investerer meget lidt i nye, små danske virksomheder, da det er besværligt for dem, og det kræver megen administration sammenholdt med investeringens størrelse.

Kapital – Løsningsforslag:

- **Gør det til folkeeje at investere i danske vækstvirksomheder** og at tage en risiko på vegne af nye selskaber ved at:
 - Give fradrag for investeringer i nye virksomheder
 - Bringe aktieskatten ned på niveau med de andre nordiske lande
 - Indføre en aktiesparekonto
- **Få danskernes pensionsopsparing til i større grad at skabe mere holistisk økonomisk værdi for danskerne** ved også at skabe nye arbejdspladser via investeringer i nye danske virksomheder.

Talent – Udfordringer:

- **Den danske lovgivning for medarbejderaktier (medarbejder-medejerskab) er unødigt kompliceret**, og gør de facto medarbejderaktier og tegningsrettigheder til et mindre attraktivt redskab i danske virksomheder. Samtidig beskattes tegningsrettigheder og medarbejderaktier på trods af usikkerhed om deres værdi ofte som lønindkomst, og beskatning kan ske før endelig realisering. Det resulterer i, at medarbejdere ofte ikke har likviditet til at betale skatten, og derfor må opgive at udnytte deres tegningsrettigheder og dermed muligheden for medejerskab. Effekten er mindre udbredt medejerskab af virksomhederne, hvor overskud således ikke kommer medarbejdere til gode. Samtidig giver det likviditetsudfordringer for virksomhederne, der i stedet må betale mere i almindelig løn.
- **Der er mangel på talent i Danmark**, hvilket også er med til at drive mange virksomheder til udlandet. Bl.a. er der stor mangel på IT-udviklere, ingeniører etc., som for det meste alene kan rekrutteres fra andre danske virksomheder, som så står med ledige stillinger / behov.

Sammenfatning (3/3)

Talent – Løsningsforslag:

- **Gør det lettest muligt for danske startups at ansætte talenter, også når de kommer fra udlandet**, herunder IT-medarbejdere og ingeniører, på sædvanlige "startup-vilkår" i Danmark, der typisk indebærer en lavere almindelig løn end i etablerede selskaber, men kombineret med medarbejderaktier eller tegningsrettigheder.
- **Gør det lettere at dele ejerskab af virksomheden med medarbejdere**
 - Simplificer lovgivningen for medarbejderaktier og tegningsrettigheder, og dermed for uddeling af medejerskab, så den passer bedre til startups ved at skabe fuld aftalefrihed.
 - Lad alle medarbejderaktier og tegningsrettigheder blive beskattet som aktieindkomst i selskaber, der på tildelingstidspunktet har under 250 medarbejdere, og beskat aldrig før realisering af endelig gevinst.

Kultur og regulering – Udfordringer:

- **Den offentlige regulering understøtter ikke i tilstrækkelig grad iværksættere**, og der er brug for en kulturforandring, hvis vi skal have flere til at blive succesfulde iværksættere.
- **Eksisterende regulering tager udgangspunkt i den eksisterende erhvervsstruktur og er ikke tilpas agil**. Danmark er et gennemreguleret samfund, hvor næsten alle former for erhverv er reguleret på den ene eller anden måde, og mange erhverv er reguleret på tværs af statens ressortopdelinger. Samtidig er love, regler og embedsapparater ikke i tilstrækkelig grad gearret til hurtigt at tage stilling til nye forretningsmodeller.
- **Den offentlige sektor dækker en stor del af dansk økonomi og en væsentlig del af kundegrundlaget for dansk erhvervsliv**. Krav om effektiviseringer gør imidlertid offentlige ordregivere mindre tilbøjelige til at udbyde opgaver i mindre dele, der kan løses af nye, mindre virksomheder, ligesom der mangler ressourcer til at indgå i innovationspartnerskaber. Samtidig er der en tilbøjelighed til at vælge den "sikre" løsning i form af en stor og velkendt leverandør. Det gør det vanskeligt for iværksætterne at udvikle og sælge produkter til den offentlige sektor og betyder, at samfundet går glip af betydelige gevinster i form af øget konkurrence og udvikling af nye, innovative produkter.

Kultur og regulering – Løsningsforslag:

- **Skab opdateret og progressiv regulering inden for nye teknologier**. Der skal sikres færre administrative barrierer for udvikling af nye, innovative forretningsidéer og hurtigere afklaring af, om en given idé er eller kan lovliggøres.
- **Gør offentlige udbud og innovationspartnerskaber mere tilgængelige for mindre virksomheder**. Der skal skabes en bedre økonomisk incitamentsstruktur for offentlige ordregivere, som indgår samarbejder med små, innovative leverandører.
- **Gør offentlig forskning mere tilgængelig for iværksættere** ved at sikre en bedre vidensspredning fra universiteter til virksomheder. Der skal være en lettere og mere simpel adgang til at kommercialisere viden, hvilket vil betyde, at en større del af forskningsresultaterne kan bringes i anvendelse i dansk erhvervsliv, herunder ikke mindst i iværksættervirksomhederne.

Indhold

- Sammenfatning

- **Danmark og iværksætteri**

- Anbefalinger

Det danske samfund har mange elementer, vi kan være stolte af

	Global ranking¹	Kommentar
Climate Change Performance (CCPI) 		“ <i>Danmark er blevet krediteret som den mest aktive nation i indsatsen mod klimaforandringer i Climate Change Performance Index 2016</i> ”
GDP per capita (nominel) 		“ <i>Med lav arbejdsløshed og en høj andel af produktive arbejdspladser på tværs af befolkningen er Danmark rangeret nummer syv globalt ifølge OECD</i> ”
Happines index 		“ <i>Drevet af høj tillid, sundhed og personlig frihed er Danmark nummer to på listen over lykkelige lande, kun overgået af Norge</i> ”
Ease of doing business index 		“ <i>Med let administration, lav korruption, et stabilt og enkelt retssystem mv. er Danmark for femte år i træk blevet rangeret som “Easiest place in Europe to do business”. Globalt er Danmark tredjedetst med kun Singapore og New Zealand i front</i> ”
Income equality index (Gini) 		“ <i>Med en gini-koefficient på 0,254 er Danmark placeret som nummer fire over verdens mest lige lande i OECD's rangering</i> ”
Labour turnover 		“ <i>Med et stærkt flexicurity system, der gør det er let at ansætte og afskedige medarbejdere, har Danmark verdens femtehøjeste jobrotation i OECD's opgørelse</i> ”

¹ Rangeringer gælder for 2016 med undtagelse af Indkomstulighed og jobrotation, som er fra 2015.
Kilder: CCPI, World Bank, OECD og World Happiness Report 2017.

Danske iværksættere har historisk skabt en række globalt ledende selskaber

	Værdi ¹ Mia. DKK	Global ranking ²	Fakta
	 600	 17	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grundlagt 1923 af A. Krogh, M. Krogh, H.C. Hagedorn og A. Kongsted ▪ ~ 41.000 ansatte i 75 lande og salg i 180 lande ▪ Omsætning på 108 mia. DKK
	 241	 12	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grundlagt 1904 af A.P. Møller ▪ ~ 88.000 ansatte i 100 lande og aktiviteter i 130 lande ▪ Omsætning på 271 mia. DKK
	 ~220	 1	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grundlagt i 1932 af Ole Kirk Christiansen ▪ Anerkendt som verdens stærkeste brand ▪ Mest profitable legetøjskæde i verden ▪ Kendt for stærk CSR-profil
	 145	 19	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grundlagt i 1847 af J.C. Jacobsen ▪ ~ 45.000 ansatte i over 25 lande ▪ Omsætning på 67 mia. DKK ▪ Historisk succes baseret på udvikling af gærtyper
	 46	 15	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grundlagt i 1901 af Marius Hogrefe ▪ ~ 494.000 ansatte i 77 lande ▪ Omsætning på 79 mia. DKK
	N/A	 3	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grundlagt i 1882 af svenske og danske landmænd ▪ Andelsselskab ejet af ca. 12.000 vesteuropæiske mælkeproducenter ▪ Omsætning på 71 mia. DKK

¹Markedsværdien er hentet fra Nasdaq den 21. september 2017. Novo Nordisks værdi er udelukkende baseret på selskabets B-aktie. LEGO's værdi er baseret på analytikeres udtalelser til finans.dk i 2016.

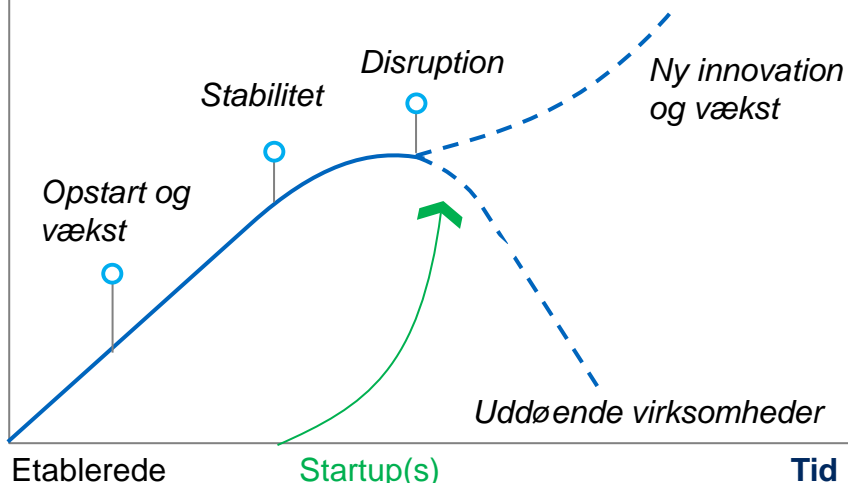
² Ranking i brand-værdi inden for kerneforretningsområde ifølge Brand Finance.

Kilder: Brandfinance.com, www.nasdaqomxnordic.com og finans.dk/finans/erhverv/ECE8615488/analytikere-lego-er-mindst-lige-saa-meget-vaerd-som-maersk/

Iværksætteri er nødvendigt for at opretholde det langsigtede økosystem for virksomheder og dermed vækst og velstand i Danmark

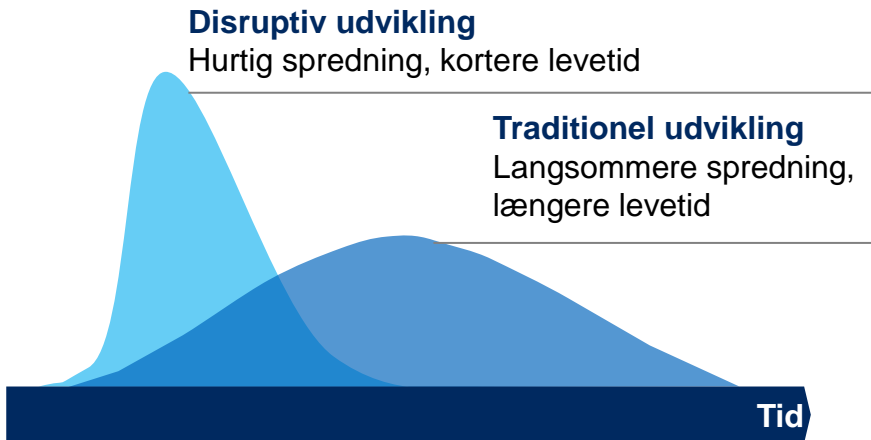
Livscyklus for virksomheder

Produktivitet

- Over en længere tidshorisont vil de virksomheder, der ikke forandrer sig, uddø, når industrier forandres
- Traditionelle virksomheder har i mange tilfælde svært ved denne omstilling og er samtidig udfordret i forhold til selv at skabe nye industrier
- For at sikre et stabilt økosystem med vækst er det afgørende at:
 - Have stabil tilførsel af nye virksomheder
 - Sikre, at succesfulde nystartede virksomheder forbliver i Danmark i vækstfasen

Livscyklus for industrier (før og efter digitaliseringstrend)

- Den digitale udvikling indebærer, at industriers levetid forkortes
- På S&P500 er den gennemsnitlige levetid gået fra 61 år i 1958 til 25 år i 2015 – fortsætter tendensen, vil det indebære, at mere end 3/4 af S&P500 vil være relativt nye selskaber i 2027
- De mest værdifulde virksomheder globalt i dag er yngre digitale virksomheder, fx Apple, Google, Amazon, Facebook og Microsoft

Mange af de succeser, vi skaber i Danmark, forlader landet hurtigt efter og skaber derfor ikke et dansk økosystem

- Adgang til talent
- Adgang til kapital
- Adgang til marked

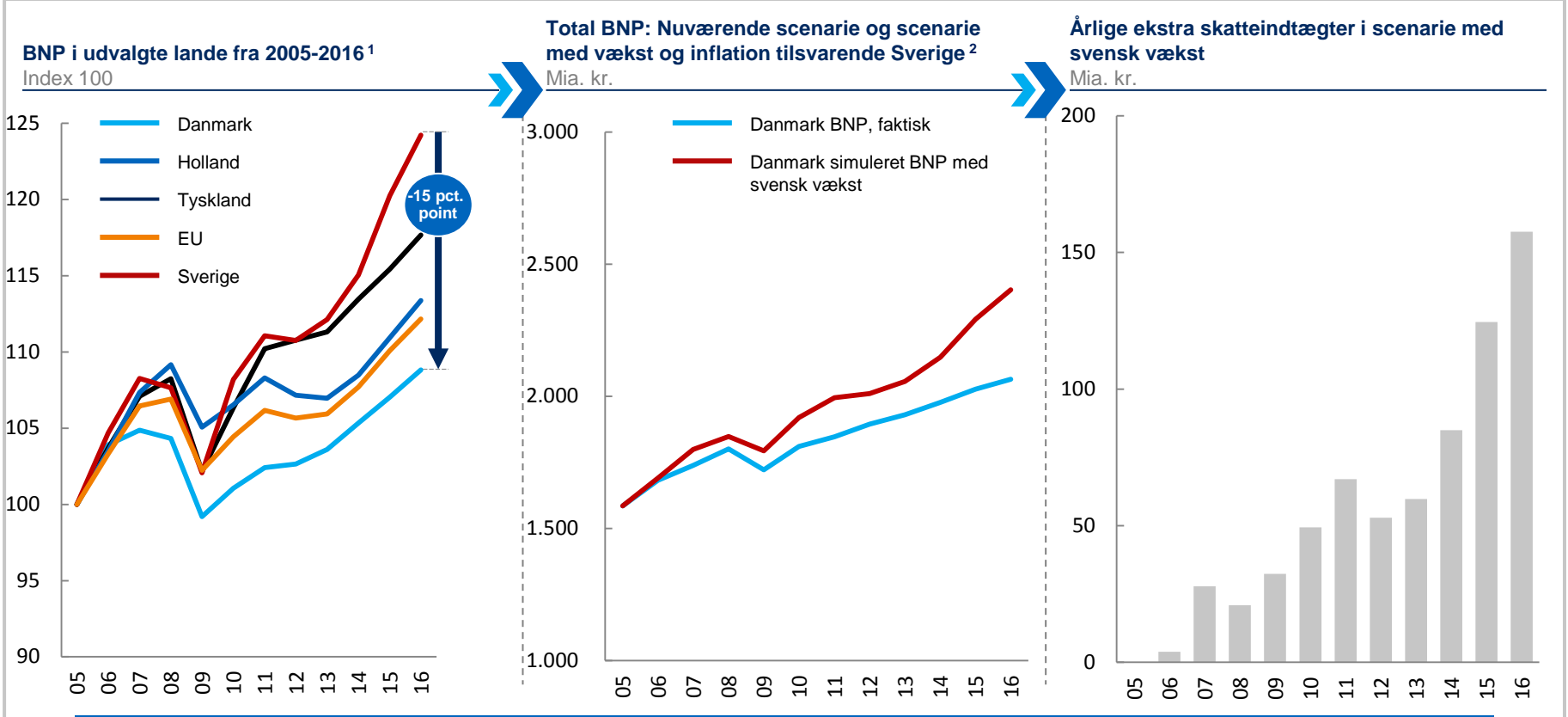
De 7 største danske tech virksomheder startet efter år 2000

Virksomhed	Værdiansættelse USD mil.	Opstarts år	Beskrivelse	Primær årsag til udflytning
Just-eat 	 6,3 UDFLYTTET	2000	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Just-Eat er en online mellemmand ved bestilling af måltider fra restauranter ▪ Er startet i Danmark – flyttede i 2005 hovedsæde til London 	
Zen-desk 	 2,8 UDFLYTTET	2007	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zendesk udvikler software service produkter til virksomheder ▪ Har i dag hovedsæde i San Francisco 	
Unity 	 2,6 UDFLYTTET	2005	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Unity er en multiplatform spilmotor der bruges til at udvikle spil for computere, konsoller og mobiltelefoner/tablets ▪ Har i dag hovedsæde i San Francisco 	
Sitecore 	 1,1 	2001	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sitecore er et content management system software firma, som leverer forretningswebsites, intranet, portaler og marketing software ▪ Har hovedsæde i København 	N/A
3Shape 	 0,8 	2000	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 3Shape udvikler 3D scannere og software til tandlægeklinikker ▪ Har hovedsæde i København 	N/A
Trust-pilot 	 0,6-1,2 	2007	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Trustpilot er et website, hvor forbrugerne kan lave anmeldelser af en virksomhed eller et brand ▪ Har hovedsæde i København 	
Trade-shift 	 0,6 UDFLYTTET	2010	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tradeshift laver software til B2B supplier management og fakturering ▪ Har i dag hovedsæde i San Francisco 	

Anm.: Opgørelser for Just-Eat og Zendesk er børsnoterede værdier, opgørelser for Unity, 3 Shape, Trustpilot og Tradeshift er baseret på panelets estimer, opgørelse fra Sitecore er estimat fra seneste kapitaludvidelse.

Kilder: Bloomberg, NordicTechList, <http://www.sitecore.net/en/company/press-and-media/press-releases/2016/03/sitecore-partners-with-eqt-as-new-majority-investor>, panelets estimer.

Et tankeeksperiment: Danmark har de seneste år haft lav vækst og havde i dag haft 150 mia. kr. mere i skatteindtægter årligt, hvis Danmarks BNP var vokset i takt med Sveriges de sidste 10 år

Det faktiske danske BNP i 2016 var på knap 2.000 mia. kr. Havde væksten i Danmark været på højde med Sverige i 2005-2016, havde BNP været ca. 325 mia. kr. højere, og de danske skatte- og afgiftsindtægter godt 150 mia. kr. højere. Det ville have gjort det muligt hvert år at købe et af følgende

- 4x storebæltsbroer
- 33x supersygehuse
- 5x togfonde
- 13x politistyrken
- 4x Budget videregående uddannelser

1 BNP er opgjort i konstante 2010-priser for at rense for effekt af inflation.
2 BNP er opgjort i løbende priser for at få et udtryk for købekraften i slutåret.
Kilder: OECD, Danmarks Statistik og egne beregninger.

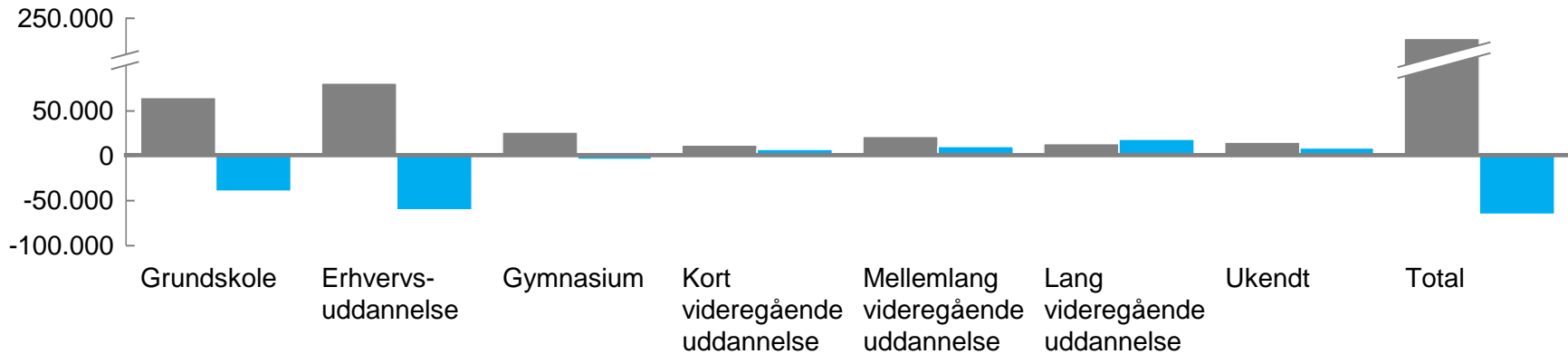
Iværksætteri er den vigtigste kilde til nye job både i Danmark og internationalt og er derfor et godt fundament for vækst

Jobtilvækst i startups og eksisterende virksomheder i Danmark

2007

■ Startups¹

■ Eksisterende virksomheder

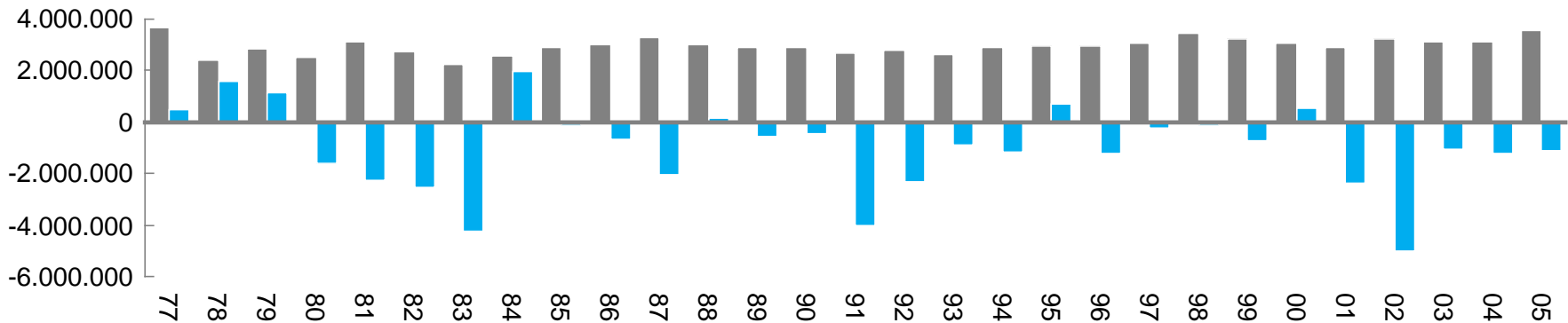

Jobtilvækst i startups og eksisterende virksomheder i USA

,1977-2005

■ Startups¹

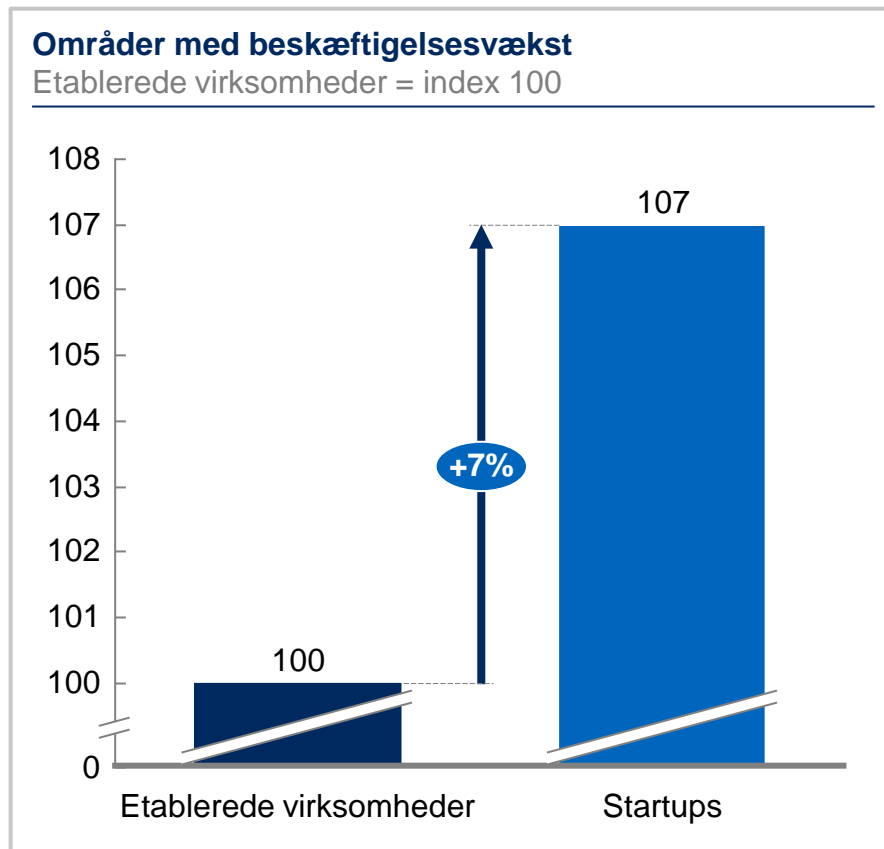
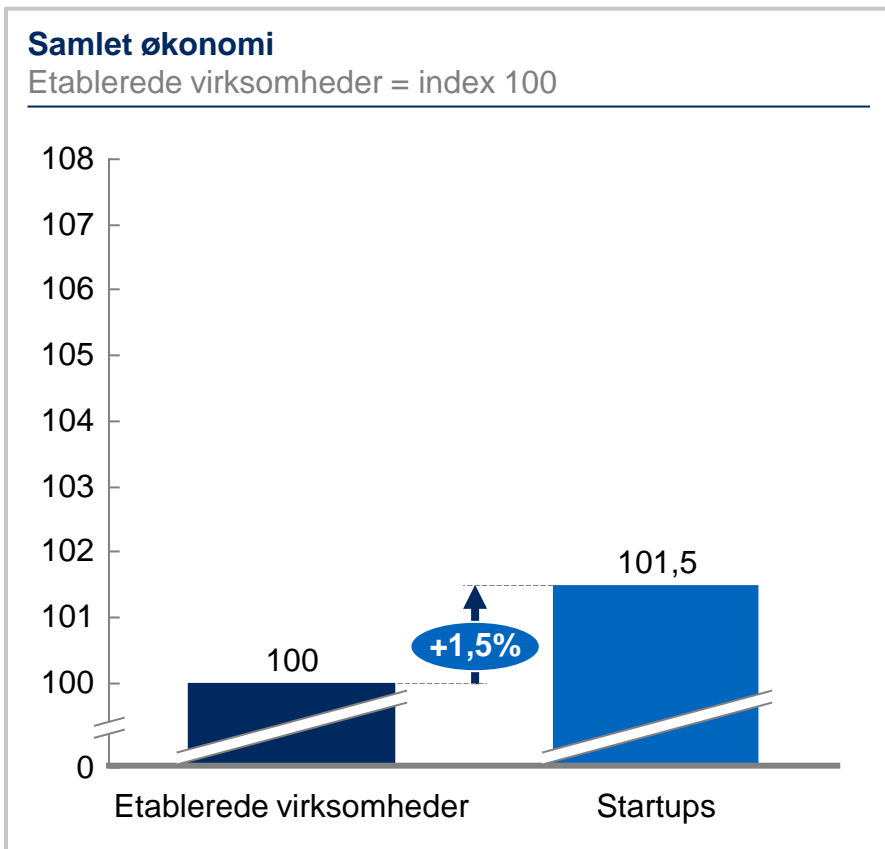
■ Eksisterende virksomheder

¹ Defineret som virksomheder startet inden for et år.
Kilder: Kauffman Foundation (US), Rockwool Fonden (DK).

Iværksættervirksomheder er mere produktive, særligt på områder med beskæftigelsestilvækst

Produktivitet for etablerede virksomheder i forhold til iværksættervirksomheder, 2010

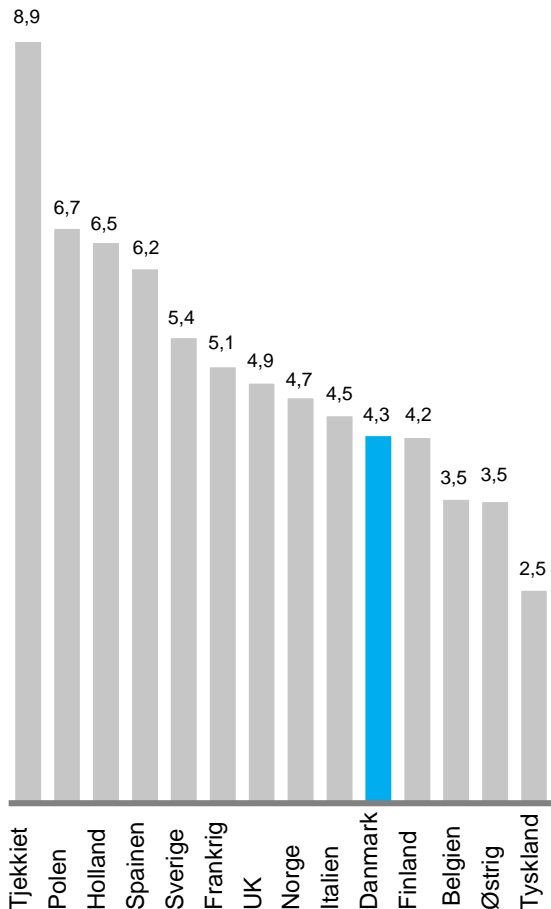

- **Samlet set er produktiviteten i iværksættervirksomheder ~1,5 pct. højere end i etablerede virksomheder**
- **Områder med beskæftigelsesvækst oplever de største udsving i produktivitet, hvor den samlede produktivitet for iværksættervirksomheder er hele 7 pct. højere**

I Danmark starter vi få nye virksomheder per capita, og der er få entreprenører og få vækstvirksomheder

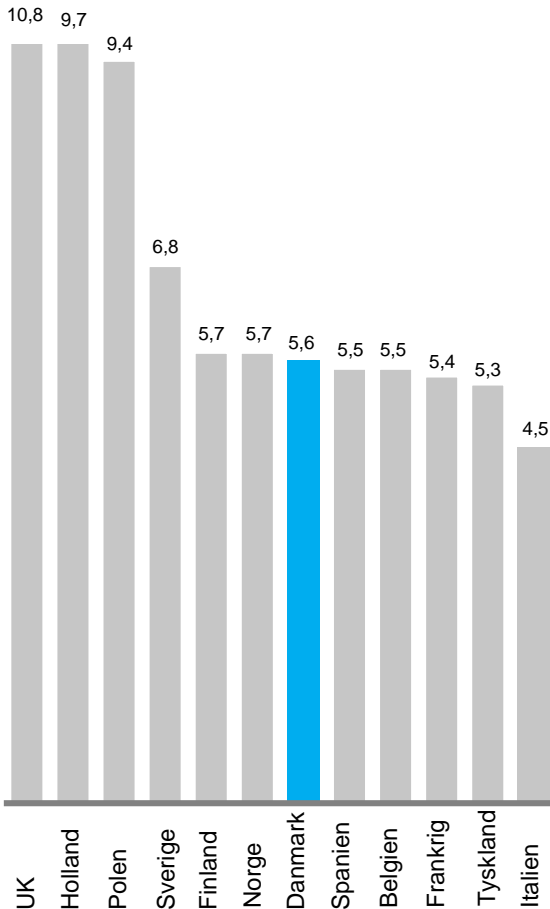
Nye virksomheder i Danmark

Antal nyoprettede virksomheder pr. 1.000 indbyggere, 2014

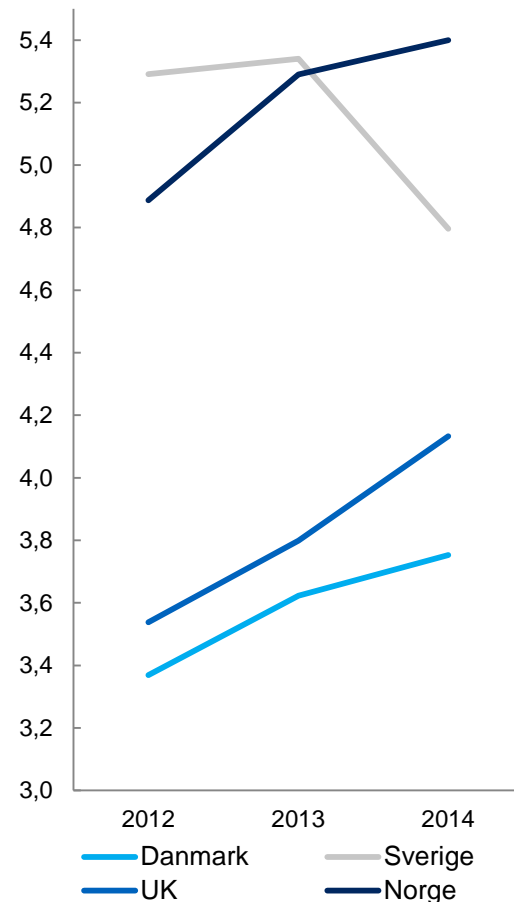
Andel af befolkningen (18-64 år), som aktivt har startet en ny virksomhed, eller som leder en virksomhed, der er mindre end 3,5 år gammel

Pct.

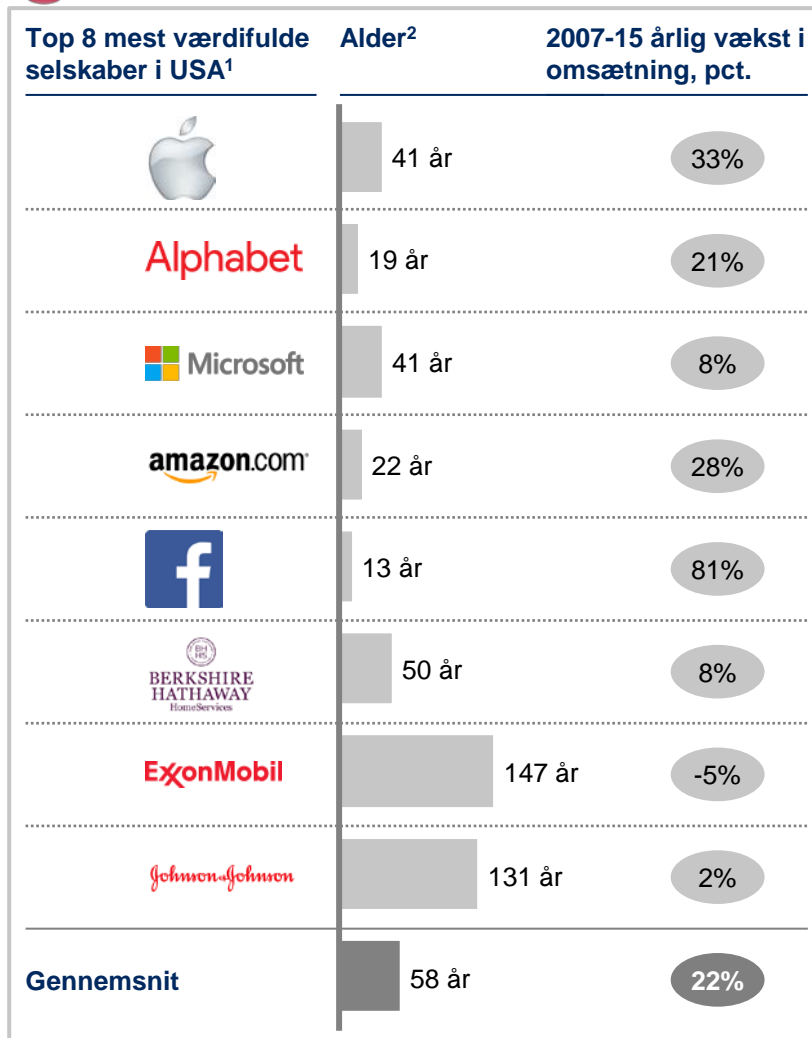
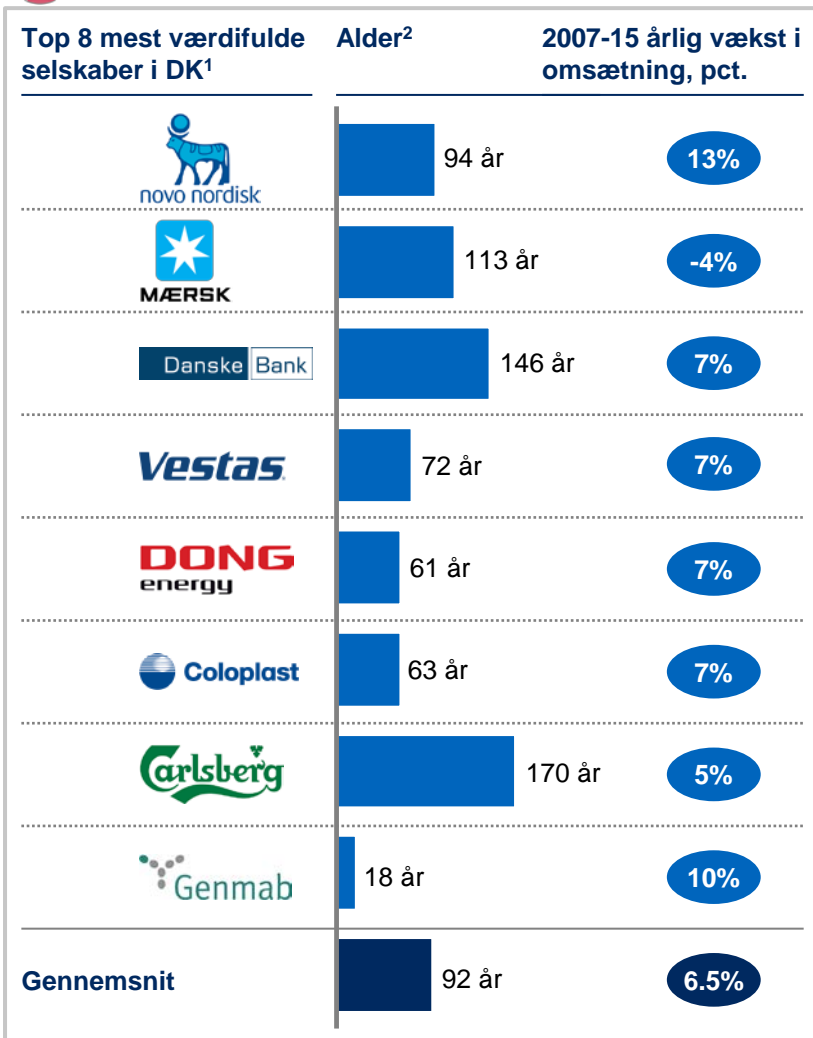
Vækstvirksomheder ift. befolkningen¹

Antal virksomheder pr. 10.000 indbyggere med vækst i antal ansatte >10 pct. p.a.

¹ Vækstvirksomheder defineres som virksomheder, der har mindst 10 ansatte og i en periode på tre år har haft en gennemsnitlig årlig vækst i antallet af ansatte på mindst 10 pct. Kilder: Eurostat, Global Entrepreneurship Monitor, *Global report 2014*, og *Redegørelse om vækst og konkurrenceevne 2017*.

Der er i mange årtier ikke skabt store danske virksomheder, og de danske virksomheder er ældre og har mindre vækst end de amerikanske

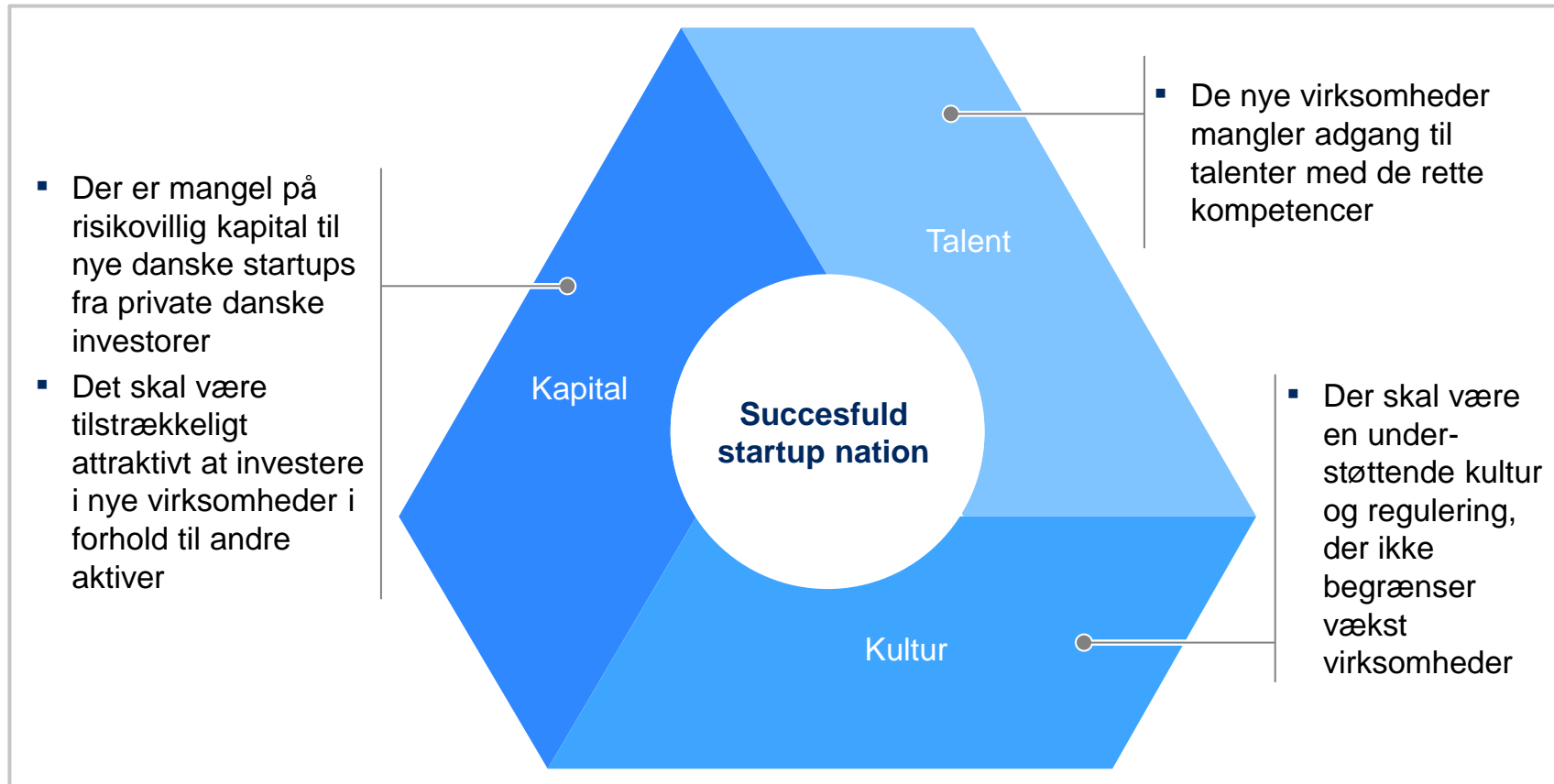

¹ Alene noterede selskaber er med i opgørelsen.

² Alderen er defineret uafhængigt af juridiske forhold. Særlig de danske virksomheder er i høj grad et resultat af rekapitalisering/fusioner af ældre danske virksomheder, hvor det ikke ville være rimelig at tage alderen for den ældste oprindelige virksomhed som udgangspunkt. Vestas blev oprettet som aktieselskab i 1945, men har rødder tilbage til 1898. DONG Energy har rødder tilbage til 1857, blev dannet i 2006 som resultatet af en sammenlægning af 6 mindre danske energiselskaber, hvor det ældste, Elsam, blev etableret i 1956. Berkshire Hathaway blev reformeret til det nuværende selskab af Warren Buffet i 1967, men har rødder tilbage til 1839.

Kilder: S&P, Børsen, Euroinvestor, Nasdaq, årsrapporter I 2007 for: DONG Energy, Carlsberg, Google, Berkshire Hathaway. Statista.com for Facebook.

Iværksætterne har nogle enkelte punkter, de gerne vil have politikernes hjælp med. Kan politikerne hjælpe her, er iværksætterne overbeviste om, at der kan skabes flere vækstvirksomheder i Danmark

Iværksætterpanelet har designet forslag efter tre overordnede kriterier

1 | **Rammevilkårene for at bygge og drive vækstvirksomheder i Danmark skal være bedre**

2 | **Der skal skabes flere arbejdspladser i Danmark**

3 | **Det skal være nemmere at dele og demokratisere ejerskabet af iværksættervirksomhederne**

Iværksætterpanelet beder om hjælp til at sikre forudsætningen for væsentligt flere danske vækstvirksomheder – og det er muligt at gøre endnu mere, hvis ambitionen er at blive en europæisk frontløber

”Fix the basics”

(1-3 år)

Kapital:

- Investorfradrag i den personlige indkomst
- Aktieindkomstskat på niveau med resten af Norden
- Aktiesparekonto i stil med den ”svenske model”
- Udvidelse af ATP’s formålsparagraf

Talent:

- Nemmere at dele ejerskab med medarbejderne
- Medarbejderaktier beskattes som aktieindkomst
- Lettere adgang til ophold i Danmark for kompetencer på positivlisten
- Enkel og attraktiv opsparingsordning til start af egen virksomhed
- Styrkelse af innovation, iværksætteri og digitalisering i uddannelsessystemet
- Lempelse af forskerskatteordning

Kultur og regulering

- Mere effektiv vidensspredning fra universiteter til virksomheder
- Opdateret og progressiv regulering inden for ny teknologi
- Offentlige udbud gøres mere tilgængelige for mindre virksomheder

”Frem i feltet”

(3-10 år)

Vi er på en rejse, men ikke i mål endnu..

- Iværksætterpanelets ambition er, at Danmark skal være det land i Europa, hvor der skabes flest vækstvirksomheder målt per indbygger
- Iværksætterpanelets første anbefalinger vil bringe os et godt stykke på vej, men ikke i mål
- Iværksætterpanelet vil løbende komme med forslag, der kan bidrage til at realisere målsætningen
- Iværksætterpanelet vil løbende rådgive regeringen og forsøge at måle effekten af de forslag, der bliver gennemført
- Iværksætterpanelet vil næste gang komme med anbefalinger i maj-juni 2018

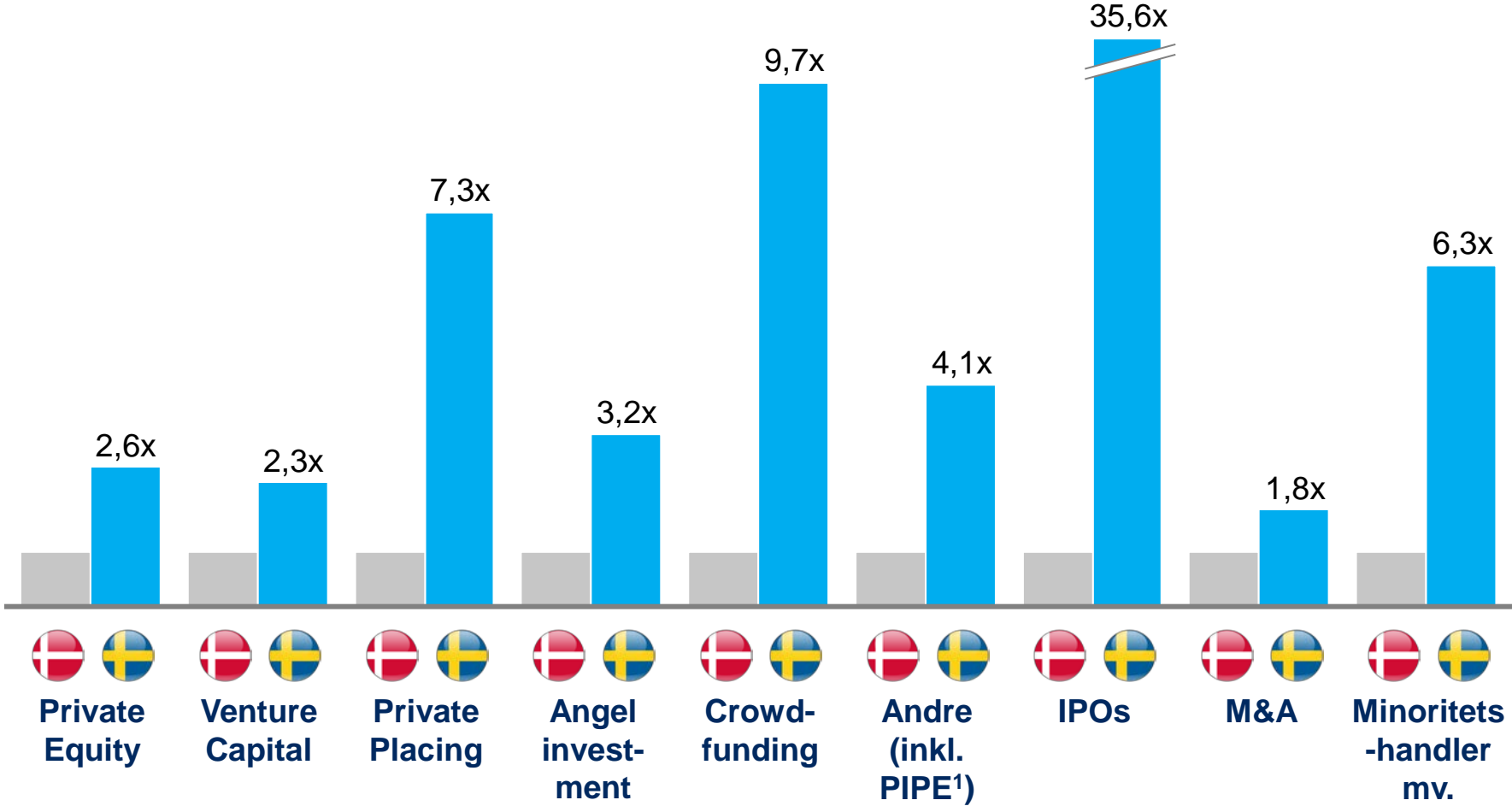
Indhold

- Sammenfatning
- Danmark og iværksætteri
- **Anbefalinger**
 - **Udfordringer**
 - Hovedforslag
 - Supplerende forslag

Vores nærmeste nabo Sverige, der ellers ligner Danmark, har et langt større marked for risikovillig kapital og dermed et langt bedre grundlag for vækst

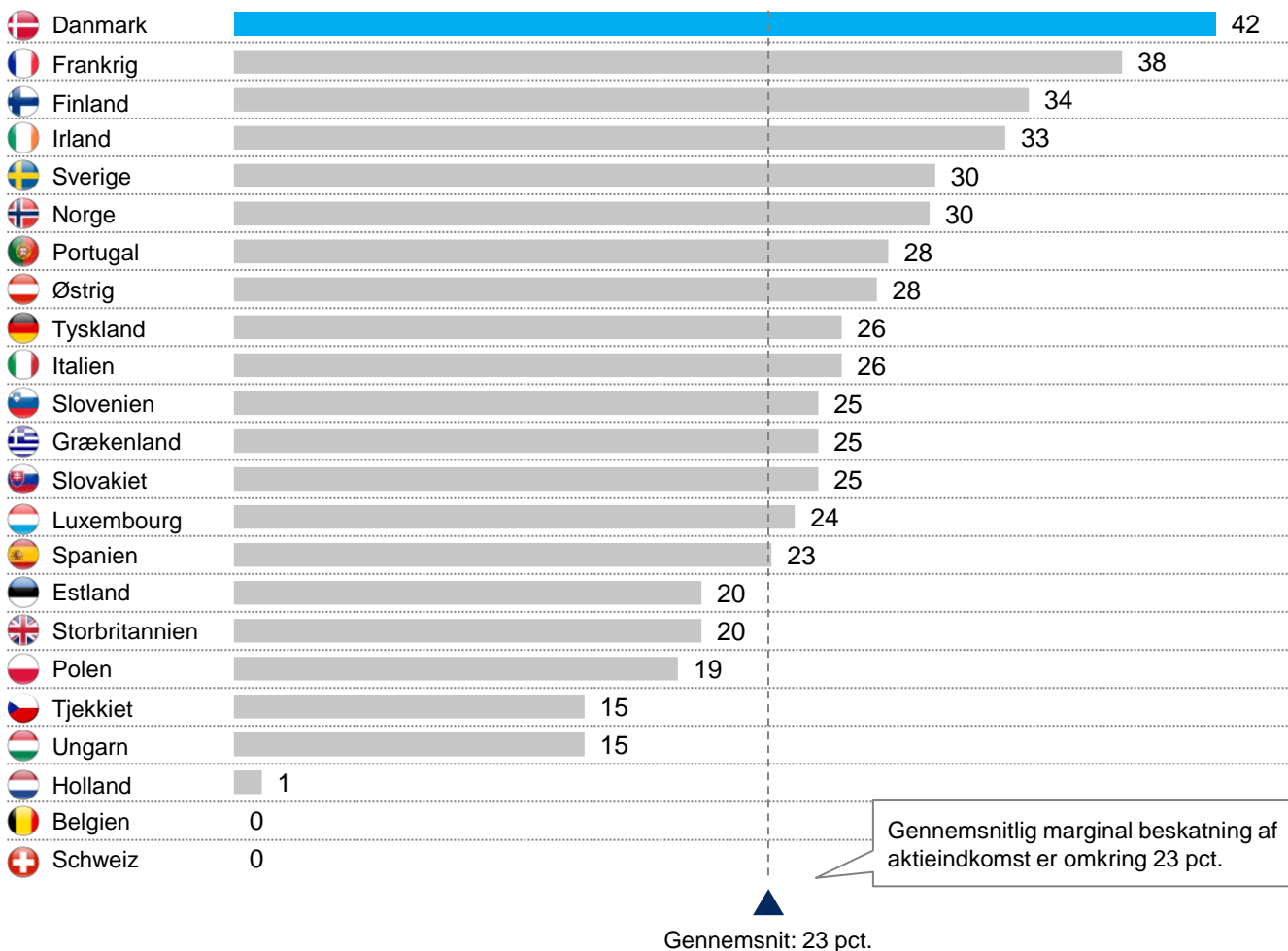
Relative størrelse af de svenske markeder i forhold til DK, antal handler med en transaktionsværdi på mindre end 700 mio. DKK i perioden 2014-2016, korrigeret for BNP

¹ Private Investment in Public Equity

Danmark er det land, hvor det er mindst attraktivt at eje aktier og stille kapital til rådighed, da vi har den højeste marginale aktiebeskatning i Europa

Typisk marginal aktiebeskatning i Europa, pct.

Kommentarer

- Den danske aktiebeskatning er den højeste i Europa
- Den danske aktiebeskatning gør det mindre attraktivt at stille kapital til rådighed for iværksætteri frem for fx at investere i det private ejendomsmarked, hvilket kan gøres uden avancebeskatning
- Mangel på aktiekapital for små virksomheder, der ikke kan rejse penge i udlandet, resulterer i tabt vækst, velstand og skatteprovenu for samfundet

Anm.: Opgørelsen er baseret på følgende forudsætninger: Aktierne ejes personligt i et selskab beliggende i skatteyderens bopælsland, aktierne er ejet i fem år, aktionæren ejer 100 pct. af selskabet, aktierne er ikke optaget til handel på et reguleret marked og aktionæren anses ikke for at være "professionel trader". I Sverige er der særlige regler for personer, der arbejder i virksomheden - der er her lagt til grund, at aktionæren ikke er aktiv i virksomheden. De opgjorte skattesatser vil kunne antage andre værdier, såfremt individuelle forhold gør sig gældende, ligesom andre skattesatser vil kunne gøre sig gældende, såfremt der er tale om andre forudsætninger.

Kilde: PwC for Iværksætterpanelet.

Det danske samfund går direkte glip af vækst pga. en høj aktieskat, da startups kun i meget begrænset omfang har adgang til det internationale kapitalmarked

● Stor effekt ● Lille effekt

Virksomhedstype	Typiske investorer		Tab i vækst for Danmark	Betydning af lokal beskatning for likviditet og prisen på kapital
	Udenlandske	Danske		
 Startups	✗	✓	●	<ul style="list-style-type: none"> Nye virksomheder skaber netto flest nye arbejdspladser og er en nødvendig forudsætning for nye store virksomheder i Danmark, der kan sikre fremtidig velstand i takt med, at nogle gamle virksomheder taber momentum, bliver disruptet, flytter til udlandet, bliver opkøbt eller dør I en lille åben økonomi er aktieindkomstbeskatningen afgørende for små virksomheders adgang til kapital, da små virksomheder ikke har adgang til internationale kapitalmarkeder i samme omfang som store virksomheder Hvis de små virksomheder på grund af høj skat må betale en for høj pris på kapital, eller slet ikke har adgang til kapital, mister de muligheden for at investere, og dermed går samfundet glip af vækst og velstand
 Små og mellemstore virksomheder	✓	✓	●	<ul style="list-style-type: none"> SMV'er modtager størstedelen af funding fra danske investorer. Danskernes appetit på investeringer i aktier er dermed også med til at bestemme særligt de små virksomheders adgang til kapital og muligheder for vækst
 Etablerede virksomheder	✓	✓	●	<ul style="list-style-type: none"> Kun helt store virksomheder er ikke påvirket af aktieindkomstskatten grundet den bedre mulighed for at rejse penge fra internationale investorer, der betaler skat i udlandet

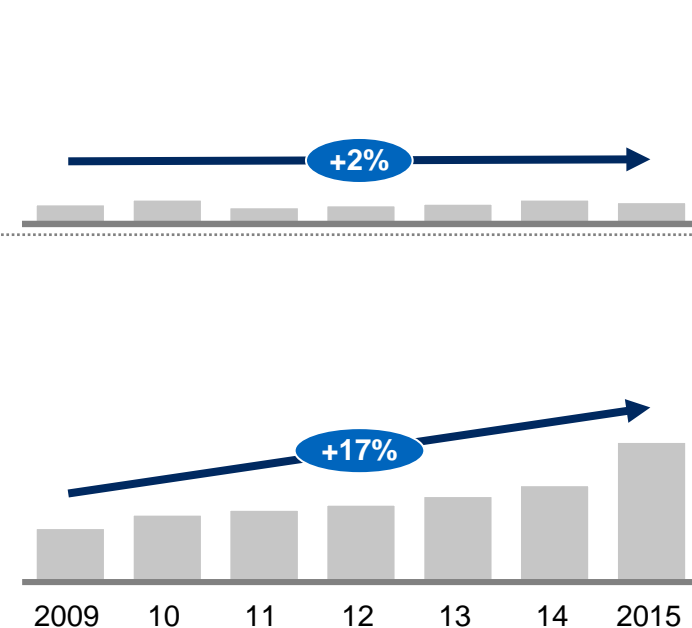
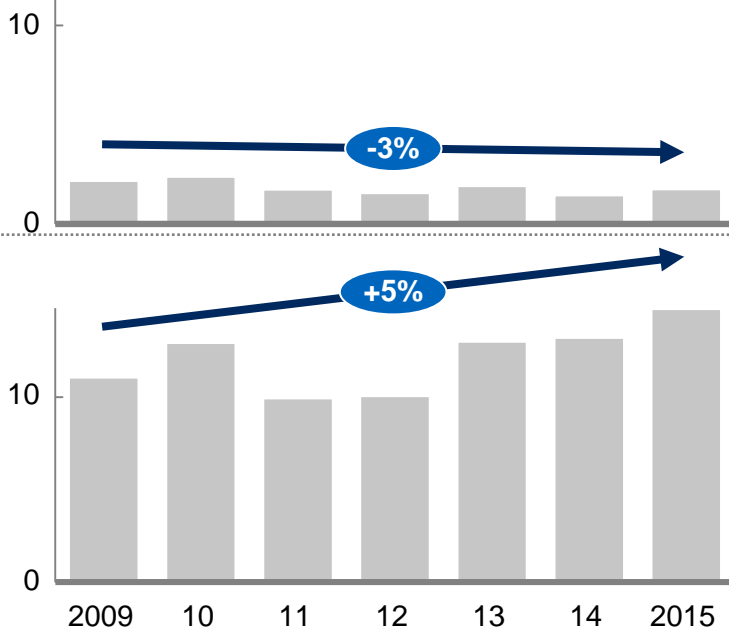
Danskerne allokerer en stor del af deres midler til pensionsselskaber, der kun i meget begrænset omfang investerer i dansk vækst

Pensionsselskabernes investeringer i noterede og unoterede aktier

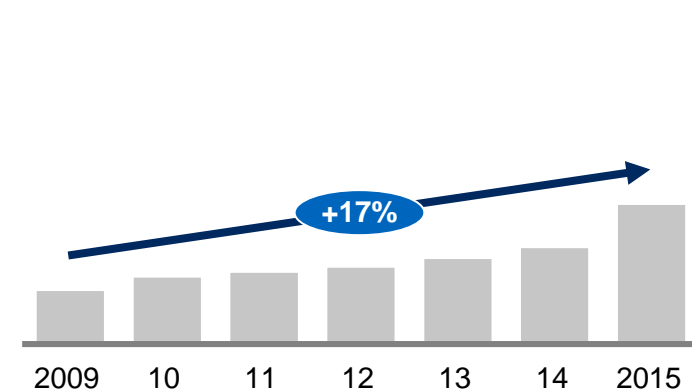
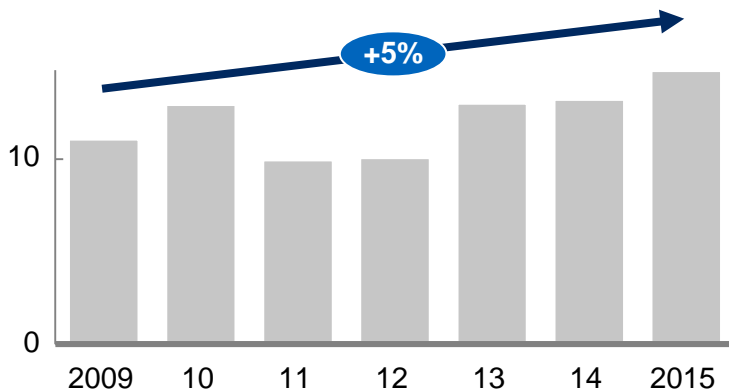
Børsnoterede

Unoterede kapitalandele

Danske investeringer

Udenlandske investeringer

- Danske pensionsselskaber investerer i øjeblikket alene i meget begrænset omfang i iværksættervirksomheder, da de mindre investeringer kræver for meget administration
- Når danskerne samtidig har parkeret hovedparten af deres likvide formue hos pensionsselskaberne, giver det mangel på kapital til de mindre nye danske virksomheder
- Mangel på kapital til nye virksomheder i Danmark resulterer i en lavere dansk vækst og velstand

I Danmark er lovgivningen for medarbejderaktier udformet, så det begrænser brugen af delt medejerskab – det gør det svært for startups at rekruttere talent

Vesting aftaler

- I Danmark er lovgivningen for medarbejderaktier udformet sådan, at en medarbejder, der opsiges i en optjeningsperiode, kan gøre krav på (tegning af) medarbejderaktier som medarbejderen endnu ikke har optjent. Det kan illustreres med et eksempel:
- En medarbejder er blevet lovet fem pct. af en virksomhed, med 0,1 pct. til optjening om måneden hver måned i 50 måneder. Efter 50 måneder vil medarbejderen have krav på alle fem pct. af virksomheden. Opsiges medarbejderen imidlertid efter fx fire måneder, så kan medarbejderen i Danmark fortsat gøre krav på alle fem pct. af virksomheden.
- Virksomhederne kan dog - muligvis - via tekniske juridiske formuleringer afgive betingede og bindende løfter om medarbejderaktier til medarbejdere, men løsningen (a) skaber behov for avanceret bekostelig juridisk bistand, som mange advokater ikke er bekendt med regler for, (b) er vanskeligt for medarbejdere at gennemskue, da de bevidst skrives i "snørklet sprog" for at gøre det sværere for medarbejdere at rejse krav, og derfor gør det svært for medarbejdere at forstå, hvad de kan forvente og (c) er behæftet med betydelig usikkerhed om retsvirkningen.
- Det gør virksomhederne mere tilbageholdende med at dele ejerskabet af virksomheden, og medarbejderne kan pga. bevidst besværliggjorte formuleringer ikke forstå, hvad de har ret til i deres kontrakter.

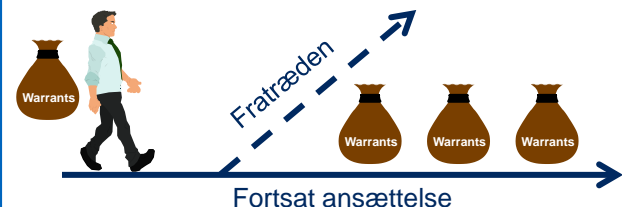
Tilbagekøbsklausuler

- Nyere retspraksis skaber usikkerhed om, hvorvidt en virksomhed kan støtte ret på aftaler om tilbagekøb af medarbejderaktier på markedsmæssige vilkår ved afskedigelse af en medarbejder.
- Det begrænser virksomheders vilje til at tildele medejerskab til medarbejdere.

Fra engangstildeling...

Til mulighed for at aftale løbende optjening...

Skab aftalefrihed om tilbagekøbsklausuler...

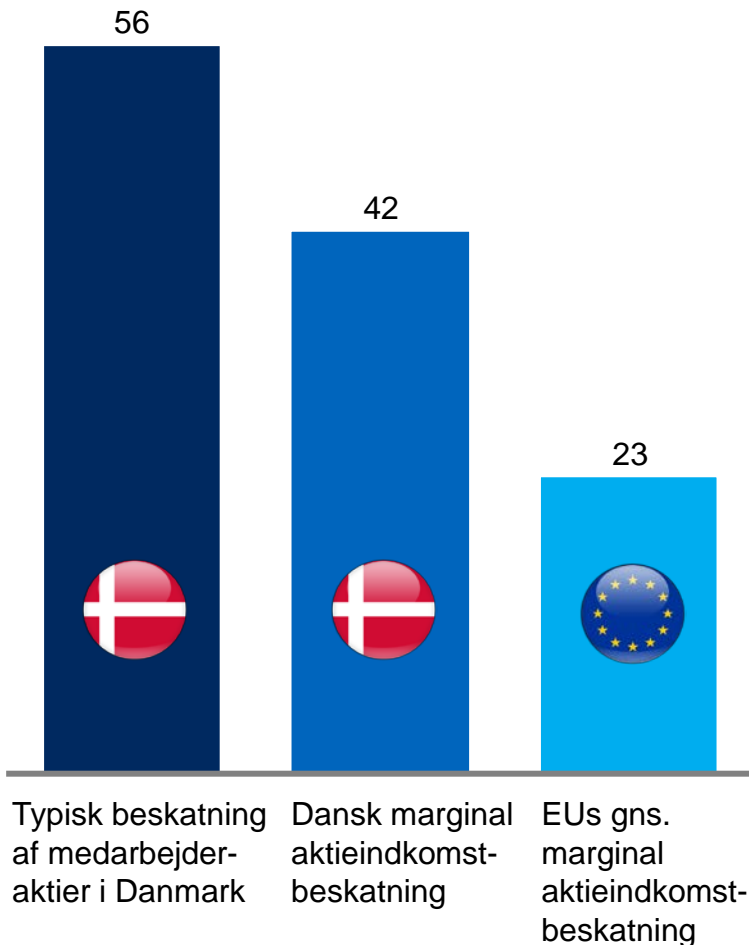

Samtidig beskattes medarbejderaktier i vidt omfang som løn, selv om medarbejderaktier i startups reelt udgør ikke-omsættelige investeringer med høj risiko

Beskatning af medarbejderaktier i Danmark

- Medarbejderaktier, hvor værdien af vederlaget overskrider 10 pct. af grundlønnen ved aftaleindgåelsen, beskattes som lønindkomst ved udnyttelse – eller på afståelsestidspunktet. Det er et problem for små virksomheder:
 - Medarbejderaktier beskattes i nogle tilfælde, før medarbejderen har realiseret en gevinst. For aktionærer i unoterede virksomheder er det typisk ikke muligt at omsætte de andele, der skal betales skat af grundet aktionæroverenskomster og manglende likviditet i markedet
 - Medarbejderaktier er forbundet med langt større usikkerhed end normal løn og bør derfor være at betragte som en investering og ikke løn
- Medarbejderaktier for under 10 pct. af lønnen beskattes som aktieindkomst ved realisering – beskattningen sker imidlertid med marginalt 42 pct. mod en gennemsnitlig aktieskat på ca. halvdelen i resten af Europa

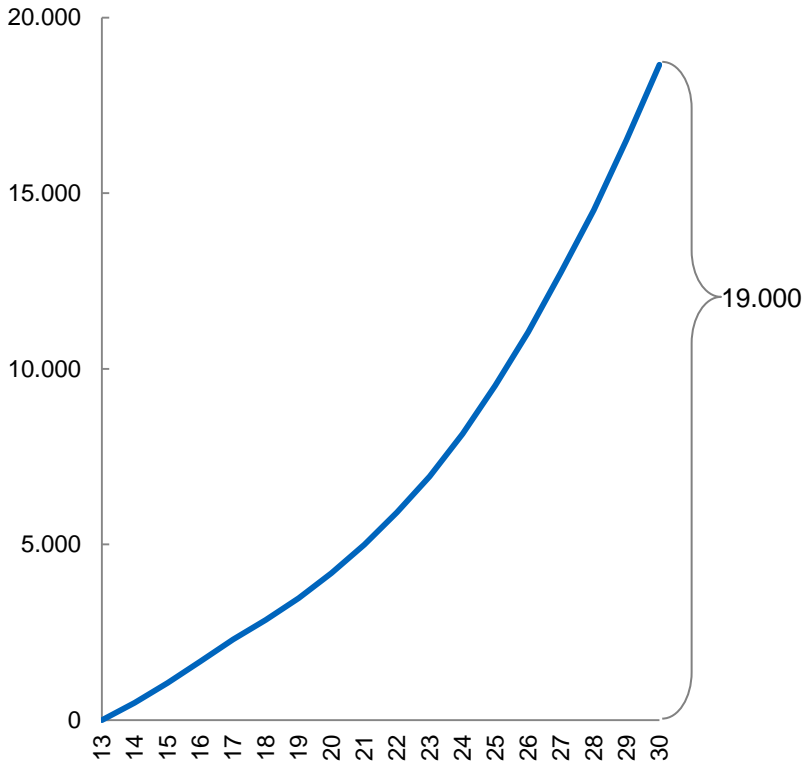
Beskatningssatser for medarbejderaktier, pct.

Vi uddanner vi de forkerte i forhold til, hvad vores arbejdsmarked, herunder nye iværksættervirksomheder, har brug for...

Risiko for mangel på 19.000 IT-specialister i 2030

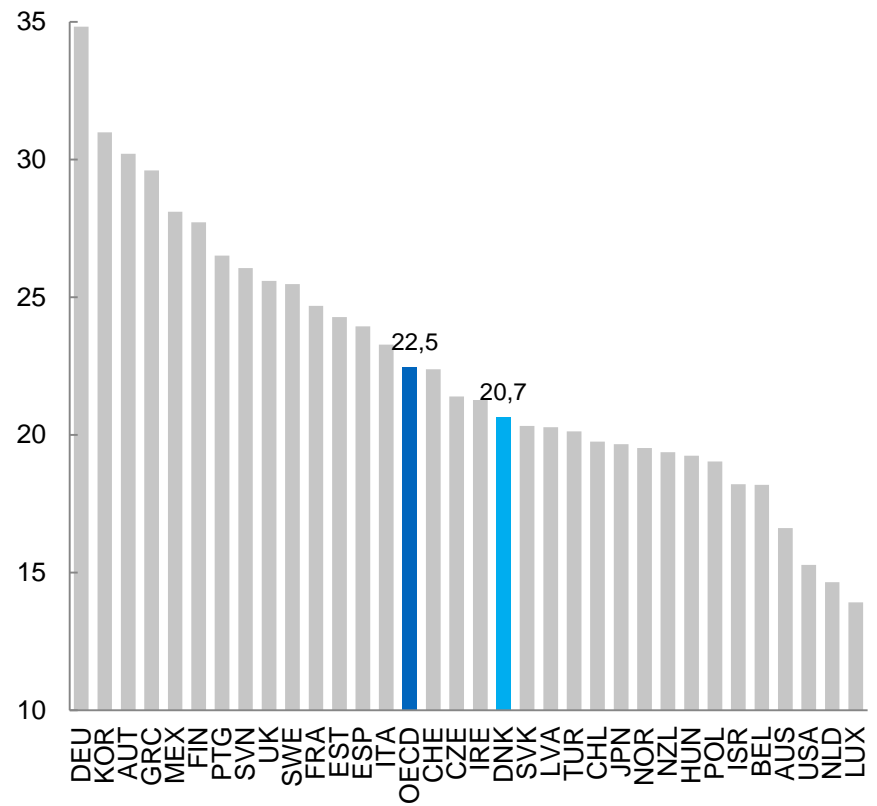
Antal manglende IT-specialister

Kilde: Højbjerg Brauer Schultz for Erhvervsstyrelsen mfl. (2016).

Andel af nyuddannede (bachelor, kandidater og ph.d.) med STEM-kompetencer (IT, teknologi, ingeniørkundskab, naturvidenskab og matematik), 2014

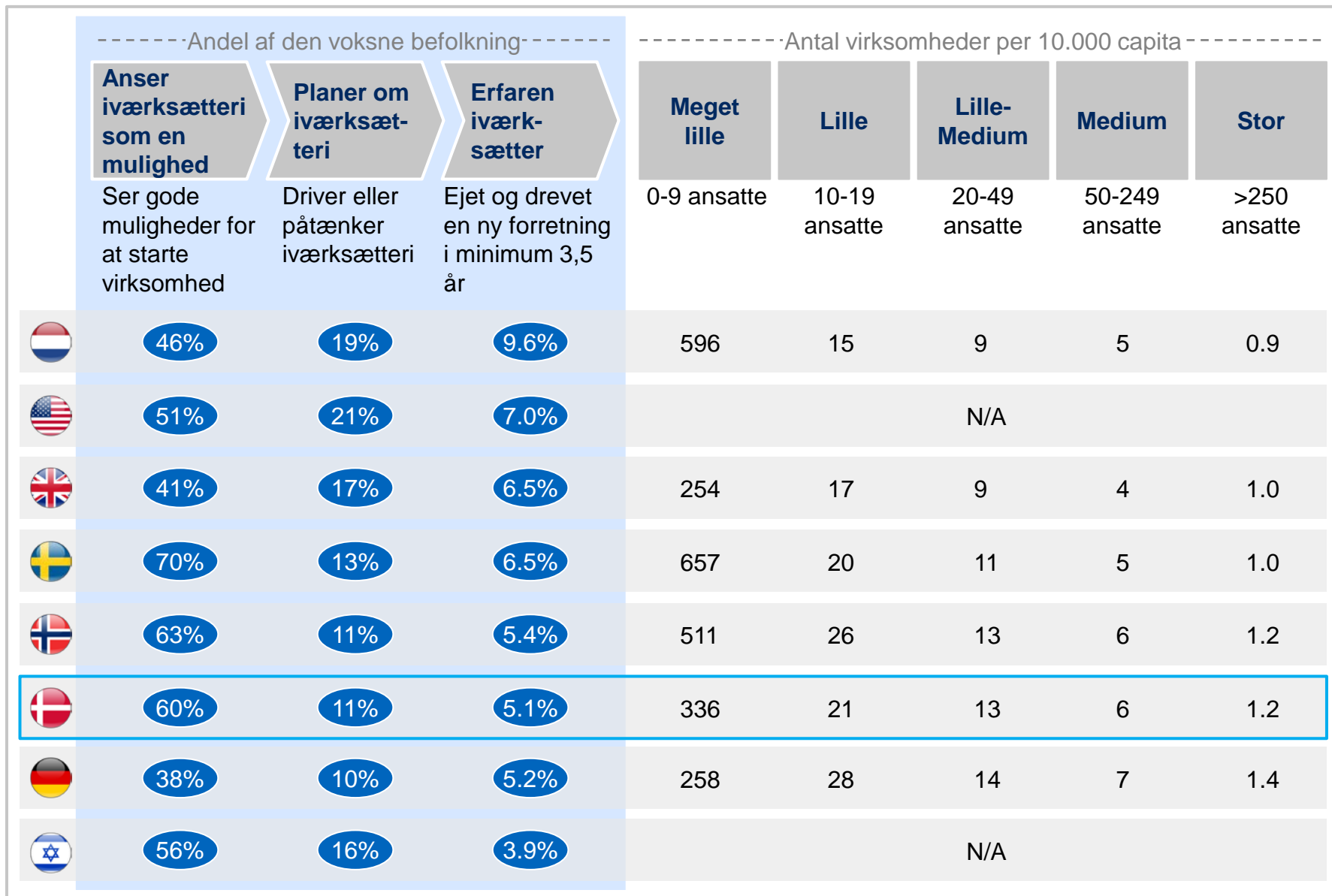
Andel nyuddannede i pct.

Kilde: OECD, 2017.

1 STEM står for Science, Technology, Engineering & Mathematics. Her er STEM defineret som kompetencer inden for teknologi (herunder IT), ingeniørkundskab, matematik og naturvidenskab. Iboende er også kompetencer som kreativitet, problemløsning og innovation.

Danmark ligger moderat på iværksætteri i forhold til sammenlignelige lande

Indhold

- Sammenfatning
- Danmark og iværksætteri
- **Anbefalinger**
 - Udfordringer
 - **Hovedforslag**
 - Supplerende forslag

Hovedforslag, der skal sikre flere nye vækstvirksomheder i Danmark

Kapital

- A1** Indfør investorfradrag i den personlige indkomst for investeringer i unoterede aktier – direkte og indirekte igennem fonde – for op til 1,5 mio. kr. pr. år
- A2** Indfør aktieindkomstskat på niveau med resten af Norden
- A3** Indfør aktiesparekonto i stil med den ”svenske model”
- A4** Udvid ATP’s formålsparagraf til at omfatte investeringer i fremtidens danske arbejdspladser

Talent

- B1** Beskat medarbejderaktier i små selskaber som aktieindkomst og altid først ved realisering af gevinst
- B2** Gør det nemmere at dele ejerskab ved fuld aftalefrihed for vesting og tilbagekøbsklausuler af medarbejderaktier
- B3** Skab lettere adgang til ophold i Danmark for kompetencer på positivlisten
- B4** Innovation, iværksætteri og digitalisering skal styrkes i uddannelsessystemet
- B5** Lemp adgang til forskerordningen
- B6** Enkel og attraktiv opsparingsordning til start af egen virksomhed

Kultur og regulering

- C1** Skab en mere effektiv vidensspredning fra universiteter til virksomheder
- C2** Skab opdateret og progressiv regulering inden for ny teknologi
- C3** Gør offentlige udbud mere tilgængelige for mindre virksomheder

A1 Indfør investorfradrag i den personlige indkomst for investeringer i unoterede aktier – direkte og gennem fonde – for op til 1,5 mio. kr. pr. år

UDFORDRING

- Der er mangel på kapital til nye små virksomheder i Danmark, hvilket gør, at Danmark går glip af den vækst, de små virksomheder, der mangler kapital, ville kunne generere
- Investeringer i en virksomhed i de første udviklingsfaser er kendetegnet ved, at iværksætteren har markant mere viden om virksomhedens potentiale end investorerne. Det gør investeringer i unoterede virksomheder meget risikofyldte
- Institutionelle investorer ser investeringen som en lokal/privat opgave, idet de ofte mangler tilstrækkelig information og skala ved denne type investeringer, og de investerer derfor heller ikke i segmentet. Derfor skal virksomheder i den tidlige opstartsfasen rejse kapitalen lokalt, ofte hos private, der har en særlig relation til virksomheden eller særligt kendskab til området
- I Sverige og Storbritannien er der fradrag for fysiske personers direkte investeringer i unoterede aktier, mens der i Storbritannien ligeledes er fradrag for fysiske personers investeringer i en særlig type fonde (Venture Capital Trusts). Det gør, at der i disse lande er væsentligt mere kapital til nye vækstvirksomheder, end der er i Danmark

FORSLAG

- Indfør et investorfradrag for fysiske personer, der investerer i mindre¹ unoterede virksomheder. Investeringer kan enten foretages direkte i virksomheder eller indirekte igennem fonde, der investerer minimum 80 pct. af deres aktiver i mindre, unoterede virksomheder. Fradraget gives som et fradrag i personlig indkomst på 50 pct. af investeringer op til 1,5 mio. kr. hvert år. Fradraget kan kun anvendes det år, investeringen foretages og kan ikke fremføres

FORSLAGETS EFFEKT

- Investeringer i små, unoterede virksomheder er risikable. Et fradrag vil styrke incitamentet til at investere i unoterede virksomheder med vækstpotentiale. Forslaget vil:
 - tilskynde private investorer, herunder Business Angels, til at investere mere direkte i unoterede virksomheder.
 - tilskynde såkaldte detailinvestorer, dvs. mennesker, som ikke arbejder professionelt med investeringer, til at investere i unoterede virksomheder. Det kan fx være i virksomheder, som de har lokalkendskab til. Ved også at tilskynde til investeringer gennem fonde sikres detailinvestorer dels mulighed for en bedre risikospredning, og dels muligheden for, at investeringerne forvaltes af et specialiseret managementteam
- Forslaget forventes at have positive effekter på væksten i samfundet ved at afhjælpe en markedsfejl i form af underudbud af risikovillig kapital til nye, unoterede virksomheder. Samtidig vil forslaget bidrage til at gøre iværksættervirksomheder til folkeeje

¹ Mindre virksomheder følger EU's definition af SMV'er, dvs. virksomheder, som beskæftiger under 250 personer, og som har en årlig omsætning på mindre end 50 mio. EUR eller en årlig samlet balance på mindre end 43 mio. EUR.

A2 Indfør aktieindkomstskat på niveau med resten af Norden

UDFORDRING

- Den marginale danske sats for aktieindkomst er den højeste i Europa.¹ I Danmark beskattes aktieindkomst under 51.700 kr. (2017-niveau) med 27 pct., mens aktieindkomst over 51.700 kr. beskattes med 42 pct.
- Små danske virksomheder har ikke adgang til international kapital, og den høje aktieskat vanskeliggør rejsning af lokal kapital. Det betyder, at Danmark går glip af vækst og arbejdspladser
- Hvis man ser på vores nabolande, er der i Sverige en flad aktieindkomstbeskatning på 30 pct. og mulighed for væsentligt lavere effektiv beskatning via en aktiesparekonto. I Norge er der en flad aktieindkomstbeskatning på ca. 28 pct. Det betyder:
 - At incitamentet til at blive vækstiværksætter og skabe store, værdifulde virksomheder er markant lavere i Danmark end i fx Sverige og Norge
 - At velhavende danskere har økonomisk incitament til investere i ejendomme eller placere deres opsparing i pension i stedet for at investere i danske virksomheder og arbejdspladser

FORSLAG

- Afskaf progressionen i beskatning fra aktieindkomst for at nå ca. samme niveau som i resten af Norden. Aktieindkomstskatten bliver dermed på 27 pct.
- Forslaget kan evt. som en mulighed helt eller delvist finansieres ved at flytte progressionen i beskatning fra aktieindkomst til pensionsopsparing. En overflytning i progression fra aktieindkomst til pensionsindkomst vil samtidig bidrage til at balancere danskernes opsparingsmønstre og frigøre midler til investeringer i danske aktier. Der må formodes at være et stort sammenfald mellem personer med høje aktieindkomster og høje pensionsopsparinger, så finansieringen af en lavere aktieindkomst kommer i høj grad fra den samme persongruppe, der får gavn af en lavere aktieindkomstbeskatning
- Det foreslås, at det først bliver muligt at udbetale udbytte i ejerledede virksomheder, når der er udbetalt 750.000 kr. i årsløn til direktøren for på den måde at håndtere det såkaldte ”hovedaktionærproblem”

FORSLAGETS EFFEKT OG MÅLGRUPPE

- Målgruppen er fysiske personer, der har aktiebeholdninger, som genererer en årlig aktieindkomst over 51.700 kr.
- Forslaget vil særligt gøre det lettere for mindre virksomheder, der har vanskeligt ved at tiltrække udenlandske investeringer, at få adgang til risikovillig egenkapital, da de i langt højere grad end store virksomheder er afhængige af adgang til finansiering på de danske kapitalmarkeder
- Forslaget forventes at have positiv effekt på væksten i samfundet, fordi det bidrager til at styrke investeringerne i nye og mindre danske virksomheder

¹ PWC har undersøgt de europæiske lande og fundet, at Danmark med 42% pct. har den højeste aktieindkomstbeskatning for en privat investor. Der findes enkelte særtilfælde, hvor man kan se en højere sats i Frankrig og Irland. Ses der bort fra særtilfælde, har Danmark den højeste faste skattesats. Det menes at Danmark også skulle have den højeste aktieskat i resten af OECD, men i dette arbejde er det kun valideret manuelt i Europa.

A3 Indfør aktiesparekonto i stil med den ”svenske model”

UDFORDRING

- Aktiemarkedet i Danmark er ikke så velfungerende for mindre virksomheder som i fx Sverige
- Det er en stor udfordring for mindre virksomheder, at de danske børsmarkeder ikke udgør en reel mulighed for at rejse risikovillig kapital, da der generelt er begrænset adgang til kapital for mindre virksomheder
- I de senere år har en række mindre danske virksomheder valgt at notere sig i Sverige. Det er positivt for virksomhederne, men indebærer potentielt et tab af skatteindtægter og arbejdspladser til Sverige
- I Sverige indførte de i 2012 en investeringssparekonto, hvor man beskattes af indestående og ikke avance. Formålet med investeringssparekontoen er at forenkle handel med værdipapirer for fysiske personer og at gøre værdipapirmarkedet mere likvidt. Investeringssparekontoen indebærer samtidig en forholdsvis lempelig beskatning, såfremt investeringerne udvikler sig positivt - også sammenlignet med det generelle svenske beskatningsniveau for aktieindkomster på 30 pct.

FORSLAG

- Etabler en aktiesparekonto i Danmark for fysiske personers beholdninger af noterede aktier
- Aktiesparekontoen oprettes og beskattes som i Sverige. Det indebærer bl.a., at der ikke er noget loft over, hvor meget der kan stå på kontoen. Konkret foreslås, at der årligt betales 27 pct. af et beregnet afkast af det gennemsnitlige indestående på kontoen. Det beregnede afkast foreslås aktuelt at udgøre 1,4 pct., så den effektive beskatning svarer til beskatningsniveauet i Sverige. Udbyttet er omfattet af denne beskatning. I modsætning til den svenske model bør iværksættere (founders) også kunne benytte aktiesparekontoen, uanset deres ejerandel i virksomheden. Beskatningsmodellen indebærer, at der betales skat, uanset om aktionæren handler aktier i løbet af året, og uanset om aktierne på kontoen taber eller vinder i værdi

FORSLAGETS EFFEKT OG MÅLGRUPPE

- En dansk aktiesparekonto kan være med til at styrke aktiekulturen og dermed adgangen til egenkapital ved at gøre det lettere og billigere for danskere at investere i aktier. Det vil skabe mulighed for, at flere danske vækstvirksomheder kan holdes længere på danske hænder, så de når at rodfæste sig her i landet, inden de for alvor skal ud på de globale markeder
- Forslaget vil i særlig grad komme mindre virksomheder til gode, der kan have vanskeligt ved at tiltrække udenlandske investorer ved en notering
- Målgruppen er fysiske personer i form af fx detailinvestorer, ”Friends, Fools & Family” og Business Angels mv., der investerer i noterede aktier

A4 Udvid ATP's formålsparagraf til at omfatte investeringer i fremtidens danske virksomheder og arbejdspladser

UDFORDRING

- Skattesystemet favoriserer opsparing i pension og fast ejendom frem for opsparing i aktier. Det har afgørende betydning for, at en meget stor del af danskernes opsparing er placeret hos pensionselskaberne
- Det er en udfordring for udviklingen af fremtidens danske virksomheder, at danskernes opsparing ikke i tilstrækkelig grad geninvesteres lokalt i danske virksomheder og danske arbejdspladser. De senere års stigende pensionsopsparinger har medført øgede investeringer i udenlandske aktiver, men ikke resulteret i øgede investeringer danske virksomheder og arbejdspladser – også selv om afkastet i hhv. danske unoterede og noterede virksomheder i de senere år har været på linje med, eller højere end, afkastet af investeringer i tilsvarende udenlandske virksomheder
- Det er en udfordring, som går på tværs af pensionselskaber, at danskerne opsparing ikke i tilstrækkelig grad geninvesteres i danske virksomheder og arbejdspladser. Løsningsforslaget fokuserer alene på ATP. Det skyldes, at pensionselskaberne – med ATP som eneste undtagelse – er reguleret af EU-lovgivning, som kun meget vanskeligt kan ændres

FORSLAG

- ATP er alle danskeres pensionselskab. Det fremgår af loven, at ATP skal investere deres aktiver således, at medlemmernes interesser varetages bedst muligt, og at ATP igennem deres investeringer skal tilstræbe, at værdien af aktiverne opretholdes
- Det foreslås, at ATP's formål udvides, således at der kommer en forpligtigelse til at fokusere på, at en større del af danskernes opsparing geninvesteres i danske virksomheder og arbejdspladser ved, at:
 - ATP's formålsparagraf (§ 1) og fondsanbringelsesparagraf (§ 26) tydeliggøres, så det klart fremgår, at varetagelse af ATP's medlemmernes interesser omfatter, at ATP geninvesterer pensionskundernes og dermed danskernes opsparing i danskernes fremtidige virksomheder og arbejdspladser
 - At der af ATP's årsrapport skal fremgå en nærmere analyse og opgørelse over ATP's direkte og indirekte investeringer i danske virksomheder, fx fordelt på noterede/unoterede aktier og sektorer. Danskerne skal kunne se, hvordan deres opsparing geninvesteres i det samfund, de selv og fremtidige generationer lever og arbejder i

FORSLAGETS EFFEKT OG MÅLGRUPPE

- Ved at ændre sin formåls- og fondsanbringelsesparagraf kan ATP "gå forrest" i forhold til at få aktiveret danskernes pensionsopsparinger til gavn for vækst og udvikling i Danmark. Samtidig vil forslaget betyde, at ATP aktivt kan bidrage til, at der opbygges flere kompetencer i seed- og venturesegmentet i Danmark
- Forslaget forventes at have positiv effekt på væksten i samfundet, fordi det bidrager til at afhjælpe underbuddet af risikovillig kapital til nye virksomheder

B1 Beskat medarbejderaktier i små selskaber som aktieindkomst og altid først ved realisering af gevinst

UDFORDRING

- Vækstvirksomheder i de tidligere faser er ofte mere likviditetsudfordrede end deres mere etablerede konkurrenter og kan derfor have vanskeligt ved at konkurrere om talenter på rene lønvilkår. De bruger derfor medarbejderaktier til at motivere, aflønne og dele ejerskabet til virksomhedens succes med medarbejdere på tværs af hele virksomheden. Det løser likviditetsudfordringer og skaber en fælles interesse i, at virksomheden vokser
- Det er en udfordring for vækstvirksomheder, at tegningsrettigheder (warrants) svarende til mere end 10 pct. af medarbejderens årsløn beskattes som lønindkomst, da årslønnen er lav, og der reelt er tale om risikofyldt medejerskab og ikke en sikker lønindtægt
- Samtidig beskattes tegningsrettigheder til medarbejderaktier over tiprocentgrænsen allerede ved udnyttelsestidspunktet og ikke først ved afståelsestidspunktet, hvor gevinsten realiseres. Det betyder effektivt, at medarbejdere skal betale skat af store beløb for aktiver, der i mange tilfælde ikke kan realiseres, når skatten skal betales. Medarbejdere tvinges derved i mange tilfælde til at opgive deres medarbejderaktier, da de ikke har adgang til likviditet til at betale skatten ved udnyttelses-deadline, da udnyttelses-deadline i mange tilfælde ligger før realisering af gevinst
- For unoterede virksomheder er det en særlig udfordring, hvis beskattningen sker før realisering, eftersom det typisk er hverken simpelt eller muligt at sælge en del af sine unoterede aktier for at finansiere sin skattebetaling

FORSLAG

- Afskaf 10 procentsbegrænsningen i ligningslovens §7p for mindre¹ virksomheder, således at der kan gives ubegrænsede medarbejderaktier til medarbejdere inden for §7p med følgende implikationer:
 - Beskattningen sker uanset tildelingsstørrelse efter reglerne i aktieavancebeskatningsloven (tilsvarende hvad der i dag gælder for medarbejderaktier med et favør-element op til 10 pct. af årslønnen i dag)
 - Beskatningstidspunktet udskydes uanset tildelingsstørrelse til det tidspunkt, hvor der sker afståelse, dvs. salg af aktierne eller købe- eller tegningsrettighederne (tilsvarende hvad der gælder for warrants med et favør-element op til 10 pct. af årslønnen i dag)

FORSLAGETS EFFEKT OG MÅLGRUPPE

- Forslaget giver mindre vækstvirksomheder bedre mulighed for at bruge medarbejderaktier til at tiltrække og motivere talent, idet:
- De ofte er afhængige af, at de kan bruge medarbejderaktier og en fælles forventning om fremtidig vækst til at tiltrække, motivere og aflønne medarbejdere
 - Aktier i mindre virksomheder – i modsætning til aktier i mere etablerede virksomheder – ofte er behæftede med høj risiko
 - Det for unoterede virksomheder endvidere gælder, at det typisk ikke er muligt at sælge en del af aktierne for at betale skat

¹ Mindre virksomheder følger EU's definition af SMV'er, dvs. virksomheder, som beskæftiger under 250 personer, og som har en årlig omsætning på mindre end 50 mio. EUR, eller en årlig samlet balance på mindre end 43 mio. EUR.

B2 Gør det nemmere at dele ejerskab ved fuld aftalefrihed for vesting og tilbagekøbsklausuler af medarbejderaktier

UDFORDRING

- Medarbejderaktier, herunder købe- og tegningsrettigheder, kan kun bruges som et effektivt redskab til at motivere, aflønne og dele ejerskab med medarbejdere, såfremt reglerne for, hvornår medarbejderen har ret til medarbejderaktier, er klare og til at forstå for medarbejderne
- Aktieoptionsloven begrænser muligheden for at gøre medarbejderrettigheder til warrants betingede, fx af, hvor lang tid en person har været ansat, eller hvilke mål, medarbejderen har nået. Reglerne betyder i praksis, at såkaldte "good leavers"¹ har ret til at beholde både optjente og endnu ikke optjente fremtidige tegningsrettigheder
- Eksempel: En medarbejder er blevet lovet 5 pct. af en virksomhed med 0,1 pct. til optjening om måneden hver måned i 50 måneder. Efter 50 måneder vil medarbejderen have krav på alle 5 pct. af virksomheden. Opsiges medarbejderen imidlertid efter fx 4 måneder, så kan medarbejderen i Danmark gøre krav på alle 5 pct. af virksomheden
- Ved brug af tekniske juridiske kontrakter er det potentielt muligt at skabe betingede warrant-aftaler, men der er usikkerhed om retsstillingen, og løsningen skaber forvirring hos medarbejderen og kræver brug af bekostelige advokatydelse
- Dertil kommer, at der i retspraksis er usikkerhed om, i hvilket omfang tilbagekøbsklausuler kan håndhæves, når en medarbejder opsiges, selv om tilbagekøb sker på markedsmæssige vilkår
- Ovenstående punkter resulterer samlet set i, at man i Danmark får færre delte ejerskaber af virksomheder og at færre får del i gevinsten, når der skabes nye vækstsucceser

FORSLAG

- Indfør fuld aftalefrihed for medarbejderaktier, herunder købe- og tegningsrettigheder ved at:
 - Gøre det muligt at lave såkaldte "vesting-regler" i medarbejderaktieprogrammer, dvs. gøre det muligt at indgå aftaler om, hvad medarbejderen skal opnå for at få tildelt medarbejderaktier. Fx en række objektive kriterier såsom ansættelsesperiode eller opnåelse af målsætninger
 - Skabe mulighed for, at virksomheder og medarbejder frit kan aftale tilbagekøbsklausuler

FORSLAGETS EFFEKT OG MÅLGRUPPE

- Giver medarbejdere og virksomheder lettere adgang til at benytte medarbejderaktier
- Giver virksomhedsejere bedre mulighed for at holde ejerskabet af deres virksomhed på hænderne af de medarbejdere, der bidrager til at gøre virksomheden til en succes

¹ Ved "good leavers" forstås medarbejdere, der bliver opsagt uden, at det skyldes direkte misligholdelse af arbejdsforholdet. Ved "bad leavers" forstås medarbejdere, der selv siger op eller bliver opsagt på grund af misligholdelse.

B3 Skab lettere adgang til ophold i Danmark for kompetencer på positivlisten

UDFORDRING

- For at vokse har startups brug for den rette arbejdskraft, som ofte er højt specialiseret. I Danmark er der aktuelt udpræget mangel på IT-medarbejdere, og kampen om de højt kvalificerede medarbejdere er derfor hård både nationalt og internationalt. På lang sigt bør det tilstræbes at uddanne flere med de af arbejdsmarkedet efterspurgte kompetencer. På den korte bane bør den meget akutte flaskehals i forhold til bl.a. tech-medarbejdere løses ved at lette adgangen til udenlandsk arbejdskraft, da det vil tage en årrække at uddanne tilstrækkelig med danske kandidater. Løses dette problem ikke, risikerer Danmark at blive hægtet af den digitale udvikling
- Der er mulighed for at rekruttere udenlandske specialister til danske virksomheder, hvis de bl.a. tilbydes samme løn- og ansættelsesvilkår som på det danske arbejdsmarked generelt. Startups tilbyder imidlertid ofte et langt lavere lønniveau end etablerede virksomheder. Til gengæld tilbyder de et vist medejerskab i virksomheden og dermed andel i dens eventuelle succes – til både danske og udenlandske kernemedarbejdere
- Den generelt lavere faste løn i startups betyder, at de har sværere ved at rekruttere specialister i udlandet end etablerede virksomheder

FORSLAG

- Det skal være en reel mulighed at rekruttere specialister i udlandet, når der er mangel på de rette kompetencer i Danmark – ikke kun for etablerede virksomheder, men også for startups
- Konkret foreslås det, at fastlægge én fast beløbsgrænse for aflønning af udenlandske medarbejdere på 250.000 kr. årligt, såfremt der samtidig tilbydes medejerskab i virksomheden i form af en ejerandel på minimum 0,5 pct. eller mindst svarende til 100.000 kr. ved sidste værdiansættelse af virksomheden
- Kravet om, at der skal tilbydes medejerskab for at kunne benytte den lave beløbsgrænse, sikrer, at ordningen kun anvendes i tilfælde, hvor der reelt er tale om rekruttering af specialister med høj værdi for virksomheden, som samtidig sikres del i virksomhedens eventuelle succes gennem medejerskab

FORSLAGETS EFFEKT OG MÅLGRUPPE

- Forslaget sikrer den nødvendige arbejdskraft, så vækstvirksomheder ikke er nødsagede til at flytte ud af Danmark grundet mangel på talent
- Forslaget er målrettet mindre vækstvirksomheder, der tilbyder medejerskab for at tiltrække og motivere talent både fra ind- og udland. Vækstvirksomheder i de tidligere faser er ofte mere likviditetsudfordrede end deres mere etablerede konkurrenter, og de kan derfor have vanskeligt ved at konkurrere på rene lønvilkår. De er således ofte mere afhængige af, at de kan tilbyde medejerskab, så en fælles forventning om fremtidig vækst kan bruges til at tiltrække, motivere og aflønne medarbejdere

B4 Innovation, iværksætteri og digitalisering skal styrkes i uddannelsessystemet

UDFORDRING

- For få unge skaber startups eller søger ansættelse i disse. Derfor har Danmarks iværksætterkultur behov for at blive styrket allerede i uddannelsessystemet
- Kun få unge møder innovation, iværksætteri og digitalisering, selvom det er blevet en større del af uddannelserne, og valget om at blive iværksætter er fortsat for afhængigt af forældrenes karrierevalg
- Fremtidens iværksættere vil, uanset forretningsområde, have brug for grundlæggende digitale kompetencer og teknologiforståelse for at kunne udvikle deres forretning. Samtidig vil en stor del af iværksættere også have behov for at kunne rekruttere folk med specifikke tekniske og naturvidenskabelige kompetencer (de såkaldte STEM-kompetencer)

FORSLAG

- Der sættes en målsætning om, at elever og studerende skal møde entreprenørskabsundervisning mindst én gang på hvert uddannelsesstrin, og entreprenørskab bør afspejles i udprøvning og eksaminering på alle uddannelsesniveauer og -retninger
- Målsætningen om at øge antallet af unge, der uddanner sig inden for de tekniske og naturvidenskabelige fagområder, skal øges med 20.000 over de næste ti år
- Undervisning i entreprenørskab kobles med indblik og kompetencer inden for digitalisering, da det fremover vil blive et vilkår for at kunne være en succesfuld iværksætter
- Innovation og iværksætteri skal være en tydelig del af uddannelsen for undervisere, og der bør afsættes ressourcer til, at undervisere på alle uddannelsesstrin kan få efteruddannelse i entreprenørskab og digitale kompetencer
- Initiativer for studerende, som ligger udenfor den almindelige undervisning og bygger bro mellem uddannelse og iværksætterlivet, skal styrkes

FORSLAGETS EFFEKT OG MÅLGRUPPE

- Flere iværksættere: Uddannelse i entreprenørskab øger markant sandsynligheden for, at unge bliver iværksættere eller innovative medarbejdere
- Bedre iværksættere: Flere unge med STEM-kompetencer vil styrke kvaliteten af fremtidens iværksættere
- Øget kvalitet af undervisningen: Undviserne får faglig ballast til at udvikle elever og studerendes entreprenante kompetencer, og det styrker læringsudbyttet

B5 Lemp adgang til forskerordning

UDFORDRING

- Danmark oplever stor mangel på medarbejdere med efterspurgte kompetencer inden for særligt IT, og uddannelsessystemet vil ikke på den korte bane kunne nå at imødekomme efterspørgslen. Virksomheder må derfor ofte søge efter talenter i udlandet, og Danmark er i hård international konkurrence om at tiltrække de dygtigste talenter
- Den særlige forskerordning indebærer, at udenlandske forskere og nøglemedarbejdere har mulighed for at opnå særlig gunstige skattemæssige vilkår ved at arbejde i Danmark: forskere og højtlønnede medarbejdere fra udlandet med en minimumsmånedsløn på 63.700 + AM-bidrag kan under visse betingelser betale en bruttoskat på 26 pct.+ AM-bidrag, i alt 31,92 pct. af lønnen i op til fem år
- Særligt nye vækstvirksomheder kan have likviditetsproblemer, hvilket kan gøre det svært at betale høje lønninger, og løn betales ofte delvist i form af medarbejderaktier. Derfor har de svært ved at udnytte mulighederne i forskerskatteordningen og stilles ugunstigt i forhold til mere etablerede virksomheder i konkurrencen om kvalificeret udenlandsk arbejdskraft

FORSLAG

- Giv mulighed for, at aktieoptioner og medarbejderaktier kan tælle med ved opgørelsen af minimumsindkomsten i forskerskatteordningen
- Der indføres en særligt lav beløbsgrænse for nye, mindre virksomheder på 40.000 kr.

FORSLAGETS EFFEKT OG MÅLGRUPPE

- Forslaget vil gøre det lettere for vækstvirksomheder at rekruttere udenlandske specialister
- Forslaget vil styrke konkurrencen mellem vækstvirksomheder og etablerede virksomheder i og med, at vækstvirksomheder, der ofte ikke kan betale så høj løn som almindelig løn, men honorerer med ejerskab, kan medregne dette, når de skal rekruttere internationalt

B6 Enkel og attraktiv opsparingsordning til start af egen virksomhed

UDFORDRING

- Undersøgelser peger på, at sandsynligheden for overlevelse og vækst stiger, når iværksætteren er i tredverne og har tilegnet sig specialiseret brancheerfaring. Denne målgruppe er imidlertid ofte relativt etableret og ansat i fast job, hvor tabet ved at frasige sig et fast indkomstgrundlag kan være betydeligt
- Attraktive opsparingsordninger kan bidrage til at reducere risikoen for etablerede lønmodtagere, der overvejer at starte egen virksomhed
- Den såkaldte iværksætterkonto giver personer, som betaler topskat, mulighed for at spare op til start af egen virksomhed med en fradragsværdi på 52 pct. Ordningen er dog forholdsvis kompleks og har en række indbyggede begrænsninger
- Da beslutningen om at starte egen virksomhed ofte ikke strækker sig over mange år, er der brug for en enkel opsparingsordning målrettet lønmodtagere, som overvejer at starte egen virksomhed inden for en kort årrække

FORSLAG

- Lønmodtagere skal årligt kunne indbetale 1 mio. kr. i op til 3 år på en særlig opsparingskonto målrettet etablering af egen virksomhed. Der gives fradrag i den personlige indkomst for indbetalinger på kontoen
- Indestående på kontoen kan anvendes til kapitalindsud i forbindelse med opstart af egen virksomhed. For at kunne skyde penge ind i virksomheden er det et krav, at iværksætteren deltager i virksomheden med en personlig arbejdsindsats i ikke uvæsentligt omfang
- Vælger man alligevel ikke at starte egen virksomhed, kan penge på kontoen hæves helt eller delvist mod betaling af en afgift svarende til fradragets størrelse på indbetalingstidspunktet

FORSLAGETS EFFEKT OG MÅLGRUPPE

- Ordningen kan bruges af alle men forventes særligt at blive anvendt af lønmodtagere med erfaring fra etablerede virksomheder, som har opbygget værdifulde kompetencer inden for deres felt, som kan være med til at skabe succesfulde vækstvirksomheder. Forslaget skal øge muligheden for at aktivere denne målgruppe som iværksættere
- Forslaget vil give en lønmodtager mulighed for fx to år i træk at indbetale 1 mio. kr. på ordningen med fuldt fradrag i topskatten. Derefter kan pengene indskydes i egen, nystartet virksomhed og bruges til fx at dække iværksætterens lønudgifter i en årrække. Vælger iværksætteren at gå ned i løn, så der ikke betales topskat i virksomhedens opstartsfase, sparer iværksætteren topskattebetalingen af opsparingen, som så i stedet kan bruges til at udvikle virksomheden

C1 Skab en mere effektiv videnspredning fra universiteter til virksomheder

UDFORDRING

- Der skabes rigtig megen ny viden på de danske universiteter. Hvis den kan omsættes i nye forretningssucceser, kan det bidrage væsentligt til at styrke væksten og velstanden i det danske samfund
- Det fremgår af universitetsloven, at universiteternes forsknings- og uddannelsesresultater skal bidrage til at fremme vækst, velfærd og udvikling i samfundet. Det taler for, at den viden, der skabes på universiteterne, skal ud og arbejde i danske vækstvirksomheder
- Det kan imidlertid være vanskeligt for nye, mindre virksomheder at forhandle med universiteterne om rettighederne til ny viden i form af patenter

FORSLAG

- Juster universiteternes lovgrundlag, så forpligtigelsen om videnspredning styrkes og konkretiseres
- Tydeliggør at håndtering af viden, fx gennem salg af patenter, skal understøtte videnspredning gennem et effektivt samarbejde mellem universiteterne og erhvervslivet og ikke have til formål at skabe profit for universiteterne
- Gør det mere enkelt for iværksættere at overtage ny viden og nye teknologier fra universiteterne. I de tilfælde, hvor der er brug for at formalisere samarbejdet, fx gennem salg af et patent, er det vigtigt, at det sker efter simple modeller, og det bør så vidt muligt udarbejdes standardaftaler for teknologioverførsel, som også er til at håndtere for nye og mindre virksomheder som iværksættere

FORSLAGETS EFFEKT OG MÅLGRUPPE

- Lettere og mere simpel adgang til at kommercialisere viden vil betyde, at en større del af forskningsresultaterne kan bringes i anvendelse i dansk erhvervsliv, herunder ikke mindst i iværksættervirksomhederne

C2 Skab opdateret og progressiv regulering inden for ny teknologi

UDFORDRING

- Næsten alle former for erhverv i Danmark er reguleret på den ene eller anden måde, og mange erhverv er reguleret på tværs af statens ressortopdelinger (i kraft af skatteregler, miljølovgivning, forbrugerbeskyttelse mv). Den gældende regulering tager i vid udstrækning udgangspunkt i den eksisterende erhvervsstruktur. Dette giver tre udfordringer:
 - Det kan være vanskeligt for virksomheder med nye (disruptive) koncepter og produkter at orientere sig i gældende ret og finde ud af, hvordan de introducerer deres koncept eller produkt i overensstemmelse med lovgivningen
 - Den gældende ret tager ikke nødvendigvis højde for de nye (disruptive) koncepter og produkter– hvorfor en introduktion af konceptet eller produktet kan være ureguleret eller decideret ulovligt
 - Den gældende ret beskytter bestemte erhverv mod grundlæggende fornyelse (fx apotekere, tandlæger, advokater mv)

FORSLAG

- Den offentlige sektor skal gennem få, velafgrænsede entry points hjælpe virksomheder med en innovativ forretningside med at orientere sig i gældende ret på tværs af reguleringsmæssige ressortopdelinger på områder, hvor private rådgivere ikke kan forventes at kunne løfte opgaven, fx fordi virksomhedernes nye forretningsideer kræver, at der udvikles en ny praksis i den offentlige forvaltning
- Der skal i højere grad gives mulighed for, at nye koncepter og produkter kan testes inden for den eksisterende regulering, fx ved indføring af regulatoriske test-labs, hvor nye koncepter og produkter kan afprøves i et afgrænset område/periode

FORSLAGETS EFFEKT OG MÅLGRUPPE

- Forslaget vil give færre administrative barrierer for udvikling af nye, innovative forretningsideer og hurtigere afklaring af, om en given ide er eller kan lovliggøres

C3 Gør offentlige udbud mere tilgængelige for mindre virksomheder

UDFORDRING

- Udbudsloven indeholder krav om, at offentlige ordregivere enten skal opdele kontrakter i delaftaler eller forklare, hvis en opdeling findes uhensigtsmæssig (opdel eller forklar-princippet). Formålet er at skabe bedre adgang for små- og mellemstore virksomheder til at byde på offentlige opgaver
- Offentlige udbydere som regioner og kommuner er dog underlagt krav om effektivitetsforbedringer, der kan bidrage til, at regioner og kommuner vælger at udbyde opgaver i store, samlede udbud. Samtidig kan offentlige ordregivere være tilbøjelige til at vælge "det sikre" i form af en stor og velkendt leverandør
- Det gør det vanskeligere for iværksættere at udbyde deres produkter til den offentlige sektor og kan betyde, at sektoren på sigt går glip af en betydelig effektiviseringsgevinst, fordi nye, innovative løsninger kun langsomt introduceres i det offentlige

FORSLAG

- Skab økonomiske incitamentsstrukturer, så offentlige ordregivere økonomisk tilskyndes til at opdele deres kontrakter i mindre dele, når de sender opgaver i udbud
- Skab økonomiske incitamentsstrukturer, så offentlige ordregivere økonomisk tilskyndes til at indgå i innovationspartnerskaber
- Sæt fokus på offentlige ordregiveres muligheder for at have mindre virksomheder med i udbudsprocesser gennem netværksgrupper, efteruddannelse o.l.
- Sæt skub på en kulturproces ved ledelsesmæssigt og politisk at sætte større fokus på fordelene ved at sikre, at også nye, innovative virksomheder får adgang til at byde på offentlige opgaver

FORSLAGETS EFFEKT OG MÅLGRUPPE

- Tiltagene vil skabe flere muligheder for mindre virksomheder til at deltage i udbud
- På sigt vil initiativet kunne styrke konkurrencen om - og tempoet i - at levere nye løsninger til den offentlige sektor

Indhold

- Sammenfatning
- Danmark og iværksætteri
- **Anbefalinger**
 - Udfordringer
 - Hovedforslag
 - **Supplerende forslag**

Supplerende forslag, der skal sikre flere nye vækstvirksomheder i Danmark

Kapital

- A5** Forøg skattekreditten for udgifter til forskning og udvikling, og giv fuldt fradrag for fremførte, skattemæssige underskud

- A6** Afskaf selskabsskat på udbytte fra unoterede aktier (rest af iværksætterskat)

- A7** Fleksibel ordning for Business Angel matching

- A8** Vækstfonden skal have en permanent og fleksibel likviditetsfacilitet

Talent

- B7** Giv lettere adgang til fast-track ordningen for mindre virksomheder og iværksættere

- B8** Gør det lettere at komme i praktik på videregående uddannelser

Kultur og regulering

- C4** Markedsføring af Danmark som iværksættarnation

A5 Forøg skattecredit for udgifter til forskning og udvikling, og giv fuldt fradrag for fremførte, skattemæssige underskud

UDFORDRING

- Etablerede virksomheder med overskud har en række skattemæssige begunstigelser, eftersom de kan trække en række udgifter fra, inden selskabsskatten beregnes
- Der er mere begrænsede fradragsmuligheder for nye virksomheder inden for blandt andet life science og hurtigt voksende tech-virksomheder, som indledningsvist har store omkostninger til forskning og udvikling og/eller en relativ lang vej til markedet for deres produkter
- Denne type virksomheder kan i et vist omfang fradrage underskud i fremtidige overskud. Der er dog en begrænsning, således at underskud på op til 7,5 mio. kr. kan fradrages fuldt ud i positiv selskabsskattepligtig indkomst i efterfølgende år, mens underskud over 7,5 mio. kr. højst kan nedbringe den resterende selskabsskattepligtige indkomst med 60 pct. i de enkelte år
- Samtidig kan virksomheder få udbetalt skatteværdien af underskud, der stammer fra udgifter til forskning og udvikling op til 25 mio. kr. Virksomhederne kan derved få udbetalt op til 5,5 mio. kr. i 2016 og fremefter (svarende til skatteværdien af de 25 mio. kr.)
- Begrænsningerne i disse ordninger er dog en udfordring for nye, udviklingstunge virksomheders likviditet. Dels fordi der er en begrænsning på skattekreditten, og dels fordi underskuddene først kan udnyttes senere, hvorfor de for nogle virksomheder ikke når at blive udnyttet, inden virksomheden ophører, fx på grund af salg. Det reducerer afkastet efter skat af investeringer i virksomheder og reducerer dermed tilskyndelsen til at investere

FORSLAG

- Afskaf begrænsningen i selskabers mulighed for fremførsel af underskud. Det indebærer, at selskaber kan fremføre hele deres underskud og modregne det fuldt ud i efterfølgende år med overskud. Afskaffelsen kan eventuelt indføres over en række år for at begrænse den umiddelbare provenueffekt
- Udvid skattecreditordningen, så virksomheder kan få udbetalt skatteværdien af underskud, der stammer fra udgifter til forskning og udvikling op til 100 mio. kr. Virksomhederne kan derved skaffe likviditet på op til 22 mio. kr. (svarende til skatteværdien af 100 mio. kr.)

EFFEKT OG MÅLGRUPPE

- Forslaget vil forenkle skattelovgivningen, styrke likviditeten i forsknings- og udviklingstunge virksomheder samt øge afkastet af investeringer i virksomheder, der har store udgifter til investering i forskning og udvikling.
- Forslaget forventes at have positiv effekt på væksten i samfundet, da det bidrager til at styrke investeringerne i virksomheder med lang vej til markedet, som kan have vanskeligt ved at rejse kapital

A6 Afskaf selskabsskat på udbytte fra unoterede aktier (rest af iværksætterskat)

UDFORDRING

- Det er en udfordring, at selskabers indkomst fra hhv. salg af aktier og udbytter af unoterede aktier ikke behandles ens i skattesystemet. For selskaber, der har en beholdning af såkaldte "skattefri porteføljeaktier" i unoterede selskaber, gælder, at 70 pct. af udbytter medregnes i selskabets skattepligtige indkomst, mens indkomst fra salg af aktier er skattefri
- Det betyder, at der kan opstå uensartede adfærd hos investorer i forhold til, at der er en større økonomisk gevinst ved salg af aktier end ved at fastholde sin investering og få udbytte
- Fastholdelse af den uensartede behandling af selskabers indkomst fra hhv. salg og udbytte fra unoterede aktier skyldes formodentlig, at udenlandske investorer typisk betaler 15 pct. af udbytter i skat i henhold til dobbeltbeskatningsoverenskomsterne, og at danske og udenlandske investorer således er stillet ens. Det forhold ændrer dog ikke på, at den uens beskatning af indkomst fra salg og udbytte er uensartede interesser blandt investorerne
- Beskatningen af udbytter fra unoterede porteføljeaktier er den sidste rest af den såkaldte "iværksætterskat"

FORSLAG

- Afskaf beskatning af udbytte på skattefri porteføljeaktier, så der ikke betales udbyttebeskatning på unoterede porteføljeaktier
- En sådan afskaffelse vil formodentlig betyde, at beskatning af udbytter fra udenlandske investorer ligeledes skal fjernes

EFFEKT OG MÅLGRUPPE

- Forslaget vil lempe aktieindkomstskatten for selskaber, der ejer mindre end 10 pct. i unoterede selskaber, og vil således styrke incitamentet til at investere i unoterede virksomheder, selv om der, fx som følge af kapitaludvidelser, endes op med en ejerandel på under 10 pct. af virksomheden
- Forslaget vil samtidig hjælpe ejere, der ønsker at realisere gevinster fra en succesfuld virksomhed uden at måtte sælge virksomheden, fx til udenlandske købere

A7 Fleksibel ordning for Business Angel matching

UDFORDRING

- Det er svært for nye virksomheder at rejse risikovillig kapital, så længe de ikke har et færdigudviklet produkt og ikke har demonstreret, at deres forretningsmodel virker
- Sådanne Business Angels (BA'er) er investorer, der udvælger virksomheder baseret på egne erfaringer som virksomhedsledere og kendskab til miljøet, og som derfor er villige til at investere i virksomheder i de helt tidlige faser. Samtidig involverer BA'eren sig ofte direkte i ledelsen af virksomheden og tilfører værdifuld viden og netværk til projektet
- Det kan imidlertid være vanskeligt for en BA'er, der ofte blot er én privatperson, på egen hånd at finansiere virksomhedens vækst helt frem til, at virksomheden kan tiltrække de første investeringer fra venturefonde
- Derfor kan der være behov for, at offentlige midler kan supplere BA-investeringerne med finansiering i såkaldte matching-programmer

FORSLAG

- Skab en mere fleksibel facilitet for BA-matchning i Vækstfonden, hvor investeringerne i højere grad kan skræddersys til behovet i den enkelte iværksættervirksomhed
 - Ordningen skal kunne yde både lån og stille med egenkapital
 - Ordningen kan anvendes både til den allerførste finansiering og i de virksomheder, der har rejst første runde kapital på egen hånd, men hvor det er svært at finde tilstrækkelig privat kapital i anden finansieringsrunde
 - Ordningen skal kunne anvendes på enkeltprojekter uafhængigt af, om BA'eren har kørt andre investeringer uden Vækstfondens involvering. BA'er skal fx have mulighed for selv at finansiere første runde og efterfølgende have Vækstfonden med i anden runde

FORSLAGETS EFFEKT OG MÅLGRUPPE

- Forslaget vil gøre det lettere for nye vækstvirksomheder at få finansieret den tidlige vækstfase helt frem til, at der kan skaffes finansiering fra en egentlig venturefond eller fra andre mere etablerede investorer
- Ordningen vil gøre det mere attraktivt for BA'er at investere i unge virksomheder, da ordningen øger sikkerheden for at opnå den nødvendige vækstkapital i senere finansieringsrunder

A8 Vækstfonden skal have en permanent og fleksibel likviditetsfacilitet

UDFORDRING

- Vækstfonden yder risikovillig finansiering til perspektivrige projekter i det omfang, markedet ikke kan levere finansiering i tilstrækkeligt omfang. Vækstfonden yder både egenkapitalinvesteringer og lån og har en række forskellige lovhjemler til at optage lån i markedet for at sikre likviditet til visse aktiviteter
- Vækstfondens overskud er indtil nu tilgået fonden mhp. yderligere investeringer i danske virksomheder. Tilsvarende dækker fonden selv sine tab. Undtagelsen er enkelte låneprodukter som fx vækstlån til iværksættere, hvor fonden får en årlig tabsramme på finansloven for at sikre den samlede økonomi i produktet. Vækstfonden må kun i meget begrænset omfang yde tilskud for egne midler
- Regeringen har besluttet, at Vækstfonden fremover skal betale udbytte til staten. Udbyttebetalingen udgør knap 1,5 mia. kr. over de næste 15 år. Det vil begrænse Vækstfondens mulighed for at understøtte det danske marked for risikovillig låne- og egenkapital
- De likviditetsfaciliteter, Vækstfonden har i dag, er primært målrettet særskilte aktiviteter og for de flestes vedkommende også tidsbegrænsede. Det gør det vanskeligt for Vækstfonden at agere så langsigtet, som de gerne vil, ligesom det mindsker fleksibiliteten i forhold til at tilbyde løsninger, der matcher behovet

FORSLAG

- Skab større sikkerhed om det statslige engagement i markedet for risikovillig låne- og egenkapital til iværksættere og SMV'er.
- Vækstfondens mange forskelligartede lånerammer skal samles til én permanent, fleksibel likviditetsfacilitet på 10 mia. kr., der kan supplere Vækstfondens egenkapital i forhold til at yde både egenkapitalinvesteringer og lån til virksomheder med perspektivrige projekter, der ikke kan finde finansiering i markedet
- Der skal sikres en fast, årlig bevilling på 100 mio. kr. til tabsrammer på særligt risikovillige låneprodukter som vækstlån til iværksættere og syndikeringslån målrettet den helt tidlige opstartsfasen

FORSLAGETS EFFEKT OG MÅLGRUPPE

- Forslaget vil gøre det lettere for nye vækstvirksomheder at få finansieret den tidlige vækstfase, hvor der er stor usikkerhed om virksomhedens potentiale
- Forslaget er særligt målrettet vækstvirksomheder, der har positive vækstperspektiver, men ikke forventer de helt høje vækstrater, der karakteriserer virksomheder, der modtager venturefinansiering. Forslaget er dermed med til at sikre væksten i et bredere lag af iværksættervirksomheder med potentiale

B7 Giv lettere adgang til fast-track ordningen for mindre virksomheder og iværksættere

UDFORDRING

- Fast-track ordningen giver certificerede virksomheder mulighed for med kort varsel at ansætte højt kvalificerede udlændinge uden at skulle afvente sagsbehandlingen fra Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI). Samtidig giver ordningen mulighed for, at udlændinge kan arbejde skiftevis i Danmark og i udlandet
- Virksomheder med under 20 ansatte kan imidlertid ikke anvende ordningen. Det afskærer effektivt mange startups fra at få glæde af ordningen

FORSLAG

- Gør den gældende fast-track ordning tilgængelig for mindre virksomheder ved at fjerne kravet om mindst 20 medarbejdere i de virksomheder, der anvender ordningen

FORSLAGETS EFFEKT OG MÅLGRUPPE

- Forslaget vil sikre, at også mindre virksomheder hurtigt kan få adgang til specialiseret udenlandsk arbejdskraft, når der er mangel på specialister i Danmark

B8 Gør det lettere at komme i praktik på videregående uddannelser

UDFORDRING

- Muligheden for at være i praktik i en iværksættervirksomhed vurderes at kunne styrke unges appetit på at springe ud i livet som iværksætter
- Det er som udgangspunkt de individuelle studieretninger på universiteterne, der beslutter, om erhvervspraktik kan give merit, og der er stor forskel på de forskellige universiteters linje. Fx tilbyder kun få studieretninger på KU studerende muligheden for merit for praktikforløb, mens adskillige linjer på CBS tilbyder merit for relevant erhvervspraktik
- Samtidig giver studieretninger, der tilbyder merit for praktikophold, ofte kun 15 ECTS-point for et halvt års praktik, mens et fuldt semester kræver opnåelse af 30 ECTS-point. Kombineret med kravene i fremdriftsreformen kan det gøre det vanskeligt for de unge at få passet et praktikforløb ind i uddannelsen

FORSLAG

- Alle studieretninger skal opfordres til at indføre muligheden for at få merit for praktikophold samt tilpasse studeforløbet, så den studerende har mulighed for at komme i praktik (fx lægge alle valgfag på ét semester)
- Juster fremdriftsreformen, så studerende, der tager i praktik, kan få en øget buffer på tre mdr. ekstra i forhold til kravene i fremdriftsreformen

FORSLAGETS EFFEKT OG MÅLGRUPPE

- Flere universitetsstuderende vil få mulighed for at stifte bekendtskab med livet i fx en iværksættervirksomhed i studietiden. Det vil kunne øge interessen for at starte egen virksomhed samt kendskabet til, hvordan man i vækstfasen undgår de værste faldgruber
- Det vil samtidig kunne øge adgangen til talent for iværksættervirksomheder, da nogle unge måske også qua et praktikforløb får lyst til ansættelse i en ung virksomhed

C4 Markedsføring af Danmark som iværksætternation

UDFORDRING

- Flere lande, Danmark sammenligner sig med, arbejder målrettet for at markedsføre deres iværksætttermiljøer over for udenlandske investorer og iværksættere. Det bidrager til at placere landene på de internationale aktørers mentale landkort og kan bidrage til opbygningen af et stærkere økosystem
- Der findes ingen målrettet indsats, som kan være med til at markedsføre Danmark over for udenlandske iværksættere og investorer og heller ingen koordineret indsats for at få fortællingen om det danske iværksætttermiljø placeret centralt bl.a. i globale medier og ved globale arrangementer

FORSLAG

- Etabler en enhed, som specialiseres i at markedsføre København globalt over for iværksættere, Business Angels og andre investorer mv. Enheden etableres i samarbejde mellem Erhvervsministeriet og Udenrigsministeriet
- Enheden skal udarbejde og markedsføre en stærk samlet fortælling om det danske iværksætttermiljø målrettet talentfulde udenlandske iværksættere og højt profilerede internationale iværksætteraktører, herunder acceleratorer, investorer, teknologisk førende corporates, internationalt anerkendte unicorns, førende forskningsinstitutioner mv.
- Enheden skal have en ramme til at støtte store events, der i særlig grad bidrager til at markedsføre Danmark, herunder inden for nye teknologiområder såsom FinTech, E-sport, kunstig intelligens mv.
- Danske aktører med tilstedeværelse i internationale iværksætttermiljøer skal målrettet bruges til at tiltrække de bedste udenlandske iværksættere og iværksætteraktører
- Initiativet skal koordineres med private initiativer og private aktører

FORSLAGETS EFFEKT OG MÅLGRUPPE

- Forslaget vil sikre, at flere talentfulde udenlandske og internationale iværksættere og investorer ser mulighederne ved etablere sig og/eller investere i Danmark. Det vil bidrage til at skabe et stærkere økosystem, skarpere konkurrence og en yderligere professionalisering af det danske investor- og iværksætttermiljø

Iværksætterpanelets sammensætning

Tommy Ahlers
Stifter af ZYB og tidl.
CEO/investor i Podio

Jakob Jønck
Medstifter af Endomondo og
Simple Feast

Kirsten Drejer
Medstifter af Symphogen

Juha Christensen
Stifter af Cogniance

Camilla Hesselund Lastein
Stifter af Lix Technologies

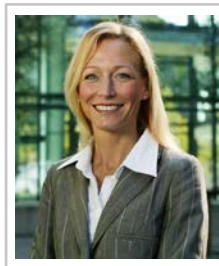
Louise Ferslev
Stifter af MyMonii

Kaspar Basse
Stifter af Joe & The Juice

Esben Østergaard
Medstifter af Universal Robots

Cecilia Bonefeld-Dahl
CEO i Globit og generalsekretær
for Digital Europe

Tommy Andersen
Medstifter af Nordic Makers

Carsten Barring
Head of Listings & Capital
Markets Denmark i NASDAQ

Tine Thygesen
Stifter af Founders House

Peter Heering
Stifter/medstifter af Scalepoint
Technologies og FOUNDERS

Anne-Marie Finch
VP i Trustpilot med ansvar for
Global HR & Talent

Ulla Brockenhuus-Schack
Managing Partner i Seed Capital